

**Arbejdsrapporter -
En skriftserie fra Statsbiblioteket**

Nr. 9

ISSN 1399-5332

ISBN 87-7507-304-8

**Libri monasteriorum Danicorum mediae aetatis
- index ad tempus compositus**

**Danske middelalderklostres bøger
- en foreløbig registrant**

Udarbejdet af Birgitte Langkilde

Statsbiblioteket

August 2005

Indholdsfortegnelse

Forord	s. 5
Forskningsprojektet	s. 7
Liste 1: Bøger fra klostre	
- med berøring til danske klostre og danske klosterfolk	s. 10
Liste 2: Inkunabler i danske klostre	s. 33
Liste 3: Bøger fra Næstved S. Petri kloster (Skovkloster), OSB	s. 38
Liste 4: Boglisten fra Øm Kloster, 1554, O.Cist.	s. 42
Liste 5: Boglisten fra Flensborg (Lütke Namens)	s. 47
Fælles litteraturliste	s. 53

Ordensforkortelser

- O.Ant. Ordo Antonianorum - Antoniterordenen
- O.Carm. Ordo Fratrum Beatae Mariae Virginis de Monte Carmelo – Karmeliterordenen
- O.Cart. Ordo Cartusienis - Karteuserordenen
- O.Cist. Ordo Cisterciensium – Cistercienserordenen
- O.F.M. Ordo Fratrum Minorum - Franciskanerordenen
- O.Mel. Ordo Melitensis - Ordo Melitensis, Ordo Equitum Hospitalarorum Sancti Jo-
hannis de Jerusalem - Johanniterordenen
- O.P. Ordo Fratrum Praedicatorum – Dominikanerordenen
- O.Praem. Ordo Praemonstratensis - Præmonstratenserordenen
- O.S.A. Ordo Sancti Augustini - Augustinerordenen
- O.S.B. Ordo Sancti Benedicti - Benediktinerordenen
- O.S.Birg. Ordo Sante Salvatori Birgittinerordenen
- O.S.Sp. Ordo Hospitalis Sancti Spiritus - Helligåndsordenen

Forord

Under arbejdet med bøger som kilder til den senmiddelalderlige danske klosterhistorie er der indsamlet så mange oplysninger om de overleverede bøgernes og fragmenters opbevaringssted, proveniens, fysiske form, datering, klostertilknøytning, referencer og meget andet, at det kunne danne baggrund for en publicering af det registrerede.

Det indsamlede materiale dækker hele middelalderen, og det er fordelt på forskellige lister. Hovedlisten er en fællesliste for alle klosterordnerne og deres klostre i den danske kirkeprovins i middelalderen. Den registrerer de håndskrifter eller fragmenter, vi har kendskab til. Meget ofte er det blot en enkelt enhed, der er tale om for et kloster. Ved middelalderens slutning kom den trykte bog. Klostrene tog villigt denne nye publiceringsform til sig. Derfor også en liste over inkunabler fra de danske klostre.

De tre sidste lister har hver sit tema: Vi har relativt mange oplysninger om bøger – håndskrifter såvel som inkunabler - fra det store benediktinske kloster i Næstved, Sct. Peders Kloster også kaldet Skovkloster. De er derfor samlet i en selvstændig liste.

Næste liste stammer fra det cisterciensiske Øm Kloster, fra en inventariefortegnelse (1554), hvor også er optegnet titlerne på de bøger, der dels var abbedens, dels var beregnet for munkene. De fleste af disse var inkunabler, men enkelte er markeret som håndskrifter. Med denne liste er det altså kun oplysninger, der har overlevet, ikke bøgerne. I reformationsårene var der en franciskanerbroder Lütke Namens fra Flensborg, der møj-sommeligt samlede bøger sammen fra nedlagte franciskanerklostre i ordenprovinsen Dacia. Disse inkunabler er i dag stadig i Flensborg i St. Nikolai-biblioteket i Stadtmuseum. Fra dets katalog har jeg udtaget de umiddelbart relevante titler til den sidste liste.

Den samlede oversigt har været det faste støttepunkt. Det er imidlertid kun en delmængde, der indgår i mit nuværende forskningsprojekt. Den udgives hermed i sin nuværende form, til hjælp for andre undersøgelser inden for samme tidsrum eller område. Det detektive arbejde, der ligger bag, behøver jo ikke at blive udført to gange.

Materialet her er statisk, - men på Statsbibliotekets Faglige side for Teologi/Religion (<http://www.statsbiblioteket.dk/emneguide/teologireligion/>) vil nye tekster blive tilføjet, når de findes. Det publicerede gør ingen krav på at være totalt dækkende for området, men er nærmere at opfatte som en begyndelse. Det foregiver heller ikke at være toptrimmet mht. ensartethed i de anførte oplysninger. Kommentarer, forslag og supplerende oplysninger vil derfor også blive modtaget med stor taknemlighed.

Til sidst skal der lyde en særlig tak til min kollega seniorrådgiver Hans Jørgen Hinrup for hjælp og inspiration i forbindelse med udgivelsen. Ligeledes en stor tak til Statsbiblioteket, der har givet plads i sin skriftrække af Arbejdspapirer til denne publikation.

Birgitte Langkilde
August 2005

Forskningsprojektet

Som baggrund for listerne gengives her en let tilrettet version af min præsentation i Statsbibliotekets "Forskningsberetning for året 2004".

Brug af klosterbøger til senmiddelalderlig dansk klosterhistorie

Bøger kan fortælle historier. Ikke kun de historier, der er skrevet inde i bøgerne. Bøger har selv en livshistorie. I dette projekt vil klostrenes bøger og deres historier blive udnyttet til at fortælle noget om dansk klostervæsen i senmiddelalderen. Det vil blive undersøgt, hvordan bøgerne spejler nogle af klosterkulturens mange sider.

Clastrum sine armario est castrum sine armamentario (1)

Baggrund: Middelalderlig klosterkultur

Den middelalderlige kristne klosterkultur har haft en enestående betydning for den europæiske civilisation både på et materielt, intellektuelt, mentalt og religiøst plan. I Danmark har forskningen især været koncentreret om ordenshistorier, enkelte klostres historier, bygnings- og inventarhistorie under en arkæologisk eller kunsthistorisk synsvinkel for enkeltklostre eller for ordner, eller endelig godshistorie. Ligeledes har forskning især koncentreret sig om at benytte dokumenter / breve; brevbøger; jordebøger og arkæologisk materiale som kildemateriale. Det har betydet, at man ikke er nået særlig langt ind i den ikke-materielle verden i klostrene. På den baggrund vil jeg undersøge, om det er muligt at føje nye aspekter til vor viden om denne side af klostervæsenet gennem en undersøgelse af klostrenes bøger.

Bogen i det middelalderlige klostervæsen

Bogen er tæt forbundet med kristendommen og i særdeleshed med det vesterlandske klostervæsen. I den tidlige middelalder var klostrene i høj grad det sted, hvor bøgerne var, og hvor bøgerne blev til. Klosterordenerne havde allerede fra begyndelsen i deres statutter eller lignende bestemmelser lovgivet omkring ordenens holdninger til bøger. Det gjaldt bl.a. hvilke bøger, der som en anden hovedstol skulle være til stede i et kloster. Det er derfor sandsynligt, at man kan nærme sig meget centrale aspekter af *vita monastica* ved at gøre bøgerne til genstand for en undersøgelse.

Mentalitet og skriftlige kommunikationsformer

Vi har siden en gang i løbet af 2.-4. århundrede kendt til den form for bog, som vi kalder kodeksen, altså den firkantede bog. Der er op i tiden sket ændringer i produktionsmåden, men grundformen er bevaret. Men netop i disse år bliver denne velkendte kodeksform udfordret med deraf ændret forståelse af, hvor information findes og opbevares. Det giver os anledning til at reflektere over hvilke vidensdomæner og livsdomæner, der var og er hæftet op på bøger. Det har givet os en fornyet opmærksomhed omkring samspillet mellem kommunikationsformer, livsforståelse, og hvor autoritative informationer lagres. Således også, når der spørges om, hvad klostrenes bøger fortæller om klostrenes liv i senmiddelalderen.

Den dynamiske senmiddelalder og tiltagende skriftlighed i kulturen

I senmiddelalderen, dvs. fra ca. år 1400, kom Europa ind i en vældig udvikling med befolkningsvækst, vækst i antallet af universiteter, i erhvervsudviklingen og i handelen. Samtidig kom der en stigende efterspørgsel efter bøger og også efter nye typer af bøger. Denne efterspørgsel kom fra befolkningsgrupper uden for den kirkelige verden, først i de øverste lag i samfundet, men efterhånden også fra de hastigt fremvoksende byers borgerskaber. Tidligere var klostrenes scriptorier en meget vigtig faktor i denne bogproduktion, men med de nye grupper af læsere kunne de slet ikke følge med efterspørgslen. Bogproduktionen blev professionaliseret og sekulariseret, og endelig resulterede det i den trykte bog. Bogtrykning påvirkede prisen på bøger. Det blev billigere at erhverve sig en bog, hvorfor mange flere købte bøger, og der blev råd til at eje flere forskellige titler. Den trykte bog vandt også indpas i klostrene. Adgangen til viden blev ændret og stadig flere områder af livet blev op gennem middelalderen fastholdt på skrift. Kulturen blev i stigende grad skriftliggjort, og skriftligheden var ikke mere kun et fænomen, der primært var knyttet til kirke og klostre.

Klostervæsnet i senmiddelalderen

Vender vi os derpå mod klostrene, så levede de ikke isolerede i denne dynamiske senmiddelalder. Vi ser det blandt andet i byggeaktiviteterne omkring klostrene, i grundlæggelsen af nye ordenshuse og i tilkomsten af nye ordener. Der var bevægelse i det åndelige liv. Bogen som en af klostervæsnets hovedhjørneste blev nødvendigvis påvirket af denne senmiddelalderlige udvikling. Mit projekt er derfor et dobbelt. Det skal bruges til at undersøge, hvad klostrenes bøger kan fortælle om klostervæsnet, og endvidere om bøgerne kan bruges til at fortælle noget om den senmiddelalderlige udvikling i klostrene.

Kildematerialet: De danske middelalderlige klosterbøger

Mange af klostrenes bøger gik tabt i årene efter reformationen. Nogle blev skåret op og brugt som fyld ved bogindbinding. Andre blev brugt ved fyrværkeri. Men på trods af disse grimme skæbner har vi dog stadig nogle bøger eller rester af bøger, der stammer fra danske klostre. En del titler kender vi kun gennem overleveringer af inventarlistes, som f.eks. fra Øm Kloster. Nedenstående registrant giver et bud på en samlende oversigt.

Metode

De overleverede tekster fordeler sig på flere forskellige genrer. Inden for mit projekt har jeg valgt nogle repræsentative eksemplarer ud med det mål at få dækket flere sider af det religiøse liv.

De enkelte bøger vil blive undersøgt mht. form, indhold, funktion, læser/bruger, producent og i det hele taget deres Sitz-im-Leben. Hvorledes det enkelte eksemplar forholder sig til traditionen vil også blive undersøgt. Resultaterne af dette vil forhåbentlig bidrage til et mere nuanceret billede af det senmiddelalderlige klosterliv, end den hidtidige forskning har givet. En af de forskere, der har arbejdet meget med den middelalderlige skriftkultur, er den engelske historiker *Michael Clanchy*.⁽²⁾ Han arbejder med dets forskellige former og taler om en *sacred, learned, bureaucratic and vernacular literacy*. Denne typologisering er inddraget i mit projekt.

Typer af skriftlig kultur og boggenrer

Skal man konkretisere disse former for literacy inden for klosterverden, så kan som eksempler inden for den religiøse bogkultur (*sacred literacy*) nævnes forskellige typer af liturgiske håndbøger, bønnebøger, prædikensamlinger og bøger med opbyggelig litteratur. Inden for det, der

betegnes som *learned literacy*, kan nævnes f.eks. teologiske afhandlinger, eller skolebøger. Når det gælder den administrative bogkultur (*bureaucratic literacy*) er repræsentanterne jordebøger, regnskabsbøger, brevbøger og lovbøger. Endelig er der også en litterær kultur, der af Clanchy betegnes *vernacular literacy*. Der er her tale om litteratur på et lokalt sprog og meget ofte er det af mere fortællende karakter.

Registrantens tilblivelse

Tilblivelsen af denne registrant kunne slet ikke være sket uden foregående generationers arbejde. Arbejdet står i høj grad på skuldrene af andres flittige og møjsommelige virksomhed. Her vil jeg nævne to grupper af forskere. Næmlig skiftende bibliotekarer knyttet til Det kongelige Bibliotek og navnlig dets Håndskriftsafdeling. Det er navne som Ellen Jørgensen, Lauritz Nielsen, Victor Madsen og Erik Petersen, og det er deres bog- og bibliotekshistoriske forfatterskaber jeg har benyttet. Det har ledt mig på sporet af mange af bøgerne.

En anden kilde til oplysninger om klostrenes bøger har været de mange forskellige ordens- og klosterhistorier. Her er det alle de historikere, der har været beskæftiget med området. Ingen navne nævnes her særskilt, men de, der umiddelbart har haft betydning for registranten indtil nu, fremgår af litteraturlisten. Dog er endnu ikke alle gennemgået helt minutiøst.

Skemaernes oplysninger og opbygning.

Oplysningerne i skemaerne er så vidt muligt det navn, et håndskrift er kendt under, derefter oplysninger om dets arkiv- eller bibliotekstilhørsforhold med signatur. Hvor det nogenlunde let har kunnet placeres genremæssigt, er det forsøgt, eller der er givet nogle stikord om dets indhold. Derefter følger oplysninger om dels hvilket kloster, man mener, det kan henføres til, og dels til hvilken orden. Under punktet datering og funktionstid er samlet dels oplysninger om, hvornår et håndskrift er blevet til, og dels, hvis det vides at have været brugt over en længere periode, da om muligt hvornår dette har været. Igennem generationer har der været en stadig interesse for disse gamle skrifter, og ganske langsomt er det ene efter det andet blevet udgivet eller oversat på forskellige måder. Hvor jeg umiddelbart er stødt på sådanne oplysninger, er de medtaget. Endelig er der i hovedskemaet et felt, der angiver de(n) kilde(r), hvor jeg har hentet mine oplysninger fra. Endvidere er der også anført lidt litteratur, hvor det har ligget lige for. Det er blandt andet i felterne genre, udgivelse, kilde og litteratur, at denne registrant afslører sin karakter af at være et øjebliksbillede i et dynamisk "arbejdsPapir". Her bliver der løbende suppleret med ny oplysninger.

Udgangspunktet og hovedtemaet er som anført dansk klostervæsen. Bøgerne er derfor ordnet efter først hvilken orden, man mener, at et skrift kan henføres til, og sekundært hvilket kloster. Ordenerne er opstillede alfabetisk efter deres nutidige almindeligt brugte ordensforkortelse. Som angivelse af klostrenes navne er brug de stednavne, hvor klostrene var placerede. Yderligere sortering er ikke foretaget.

(1). Et kloster uden bøger er som en fæstning uden våben. Det er et gammelt benediktinsk mundheld der kan træffes i lidt varierende udformninger.

(2). Clanchy (1983)

Liste 1: Bøger fra klostre
- med berøring til danske klostre og danske klosterfolk

Sorteret efter (1) Orden – (2) Kloster

Navn	Hd.skr.nr.	Genre	Kloster (Proveniens)	Orden	Datering og funktionstid	Funktion	Udgivelser / Oversættelser	Kilde /Litt.
Defekt pergament- håndskrift.	AM 72, 8° 147 blade	Passionale. Samling mest lat. bønner til Maria Magdalena, s. Barbara, Vor Frue. Bonaventuras Skrift Vor Frues Psalter.	? Dansk nonnekloster.	?	Slutningen af 15. årh.			L. Nielsen p. 139
(Kan overvejes) - Necrologium Lundense.	Lund UB Mh 6 fol	Dødebog m.m. – Består af 21 forskellige dele. (Se Weibull p. vi-vii) Sammensat af to håndskrifter. se L. Nielsen p. 33 Har notitser om andre munke/nonner (Broderskabsfortegnelsen)	Lund. Sct. Laurentius i Lund / Domkapitlet.	?	Begyndelsen af 1100-tallet.		Weibull Buus	Ekström. L. Nielsen p. 32 - 34
(Kan overvejes) Lund Domkapitels Gavebøger. (Ældre og yngre)	Lund UB Mh 7 fol + KB, Gl kgl S. 845 fol	Martyrologium Har notitser om munke og nonner.	Lund. Sct. Laurentius i Lund / Domkapitlet	?	c. 1140 – ca. 1410		Weeke 1884-89 / 1973	Ekström. L. Nielsen p.38 + 48
Register på de messeklæder, som fandtes i Præstø Kloster.	Ty. RA., Top. Saml. På papir, ”Præstø 2”		Præstø.	O.Ant.	Udateret [ca. 1536].			Jexlev. 1973-1977. Bd. I, p. 388
Robertus Monachus m.m.	Cod. Ups. C 691	Historisk værk, bl.a. om Jerusalem/ Palæstina.	? ”Liber sancte Marie” Stammer muligvis fra et dansk cistercienserkloster. Har senere været i Johan Friis’ bibliotek.	O.Cist.	1100-tallets anden halvdel.			E. Jørgensen 1912b. p. 38ff. Andersson-Schmitt Bd. 6 p. 298-301

Navn	Hd.skr.nr.	Genre	Kloster (Proveniensen)	Orden	Datering og funktionstid	Funktion	Udgivelser / Oversættelser	Kilde /Litt.
Colbazårbogen.	Preuss. Kult.besitz. Ms. Theol. Lat. Fol. 149	Annal / Historieskrivning. Illustrationer, – ældste verdenskort fra Norden.	Colbaz. Oprindeligt anlagt i Lund, Sct. Laurentius klosteret. Overført til Colbaz i Pommern.	O.Cist.	Slutn. af 1100-tallet og i 1200-tallet.		AD. p. 5-7, 39-43	E. Petersen 1999a, Nr.12. KLNLM 2/578f. L. Nielsen p. 34-38 McGuire 1982. p. 19 A. Kristensen. 1969
Teologisk blandingshåndskrift.	Bibl. Nat. Paris Ms. Lat. 2143. 116 blade	Tekster af Cassianus, Hilarius, Johannes Cornubiensis, Leo den Store, Anselmus, Ambrosius, Hieronymus og Augustin (prædikener).	Esrum Indeholder Esrum Klosters exlibris.	O.Cist.	1200-tallet.		Elverskov. Dele af teksten i Tekst 28 (Augustin: Hans fødders skammel) p. 105-110	L. Nielsen p. 75 Elverskov. foto p. 87, 105 + 110; Omtale p. 87-88
Hrabanus Maurus – ”Om præsters uddannelse”.	Bibl. Apostolica Vaticana, Vat. Lat. 1149 19 blade	Teologisk bog.	Esrum. Måske blevet til i Esrum (se p. 88). Indeholder et stort tofarvet exlibris (se p. 83).	O.Cist.	1175-1200.		Elverskov. Tekst 30 p. 114-115	Petersen 1999a, Nr. 37. Elverskov. p. 88; 83; 114-115
[Blandet tekstsamling]: Beda Venerabilis, Adamnanus af Iona og andre tekster bl.a. en del af Gregor af Tours Liber miraculorum.	Bibl. Apostolica Vaticana, Vat. Lat. 636 & 636a 127 blade delt i 2 bind	Tolv tekster af geografisk, historisk og teologisk indhold, deriblandt en guide for Rom-farere og et hexameterdigt. Spec. bladene 124-127: Et digt om Jomfru Maria (tekst 24), Yderst nyttige vers om foragt for verden (tekst 26), og Om byen Roms underværker (tekst 25).	Esrum. Bl. 124-27 måske blevet til i Esrum (se A. Elverskov. 1996. p. 87) Indeholder Esrum Klosters exlibris.	O.Cist.	1200 - Ca. - I 1300-tallet to formularer tilføjet til beskyttelse mod tyveri (se billede i Elverskov p. 97).		Elverskov. Teksterne 24, 25 og 26 p. 89-102	E. Petersen 1999a, Nr. 38 & 39 E. Jørgensen 1912b p. 39 + note 2. McGuire 1982 p. 33. Elverskov. p. 87-88; p. 89-102. billede p. 91, 92, 95, 97
Tekster af Leo d. Store, Hilarius af Arles og Alcuin.	Biblioteca Apostolica Vaticana, Vat.lat. 543 111 blade	Samlehandskrift med teologiske traktater og prædikener.	Esrum. Måske blevet til i Frankrig. Indeholder Esrum Klosters exlibris.	O.Cist.	1175-1200.		Elverskov. Tekst 29: Alcuin p. 111-113	Petersen 1999a, Nr. 36 Elverskov. foto p.113; omtale p. 87 + 111-113

Navn	Hd.skr.nr.	Genre	Kloster (Proveniens)	Orden	Datering og funktionstid	Funktion	Udgivelser / Oversættelser	Kilde /Litt.
Esrum Klosters brevbog – ”Codex Esromensis”.	KB, E. don.var. 140 4°	Samlet afskrift af dokumenterne i klosterets arkiv. De ældste omhandler klosterets grundlæggelse i 1151. Rummer afskrift af 259 dokumenter. No.257: Jordebog over alt tilliggende til Esrum Kloster 1497.	Esrum.	O.Cist.	1496-1497. Bevidnet af pavelig legat 1512 i Helsingør.	Dokumentation af rettigheder og godsbesiddelser.	O. Nielsen. Christensen. Esrum (digital).	Petersen 1999a, Nr. 40 p. 34 McGuire 1982 p. 26; 248-251 Jexlev. 1976. p. 41-45 Elverskov p. 88
Guldholms grundlæggelse. De fundatione monasterii Auree Insule.	Original tabt (P.J. Resen: Atlas Danicus)	Historieskrivning.	Guldholm.	O.Cist.	1289 – anføres i teksten.		SM II, 142-44, 146-47	McGuire 1982 p. 20
Fragment med dele af Miracula s. Thomae	KB's fragment-samling	Helgenberetning. ”Miracula s. Thomae auctore Benedicto”	Herrisvad.	O.Cist.		Senere brugt som omslag på klostrets regnskaber		McGuire 1982. p. 33 E. Jørgensen 1912b, p. 45
Runehåndskriftet med Skånske Lov og Skånske Kirkelov – ”Codex Runicus”.	AM 28 8° + Fragment m. runer Stockholm A 120		Herrisvad (?) Sproget er skånsk, og pga. af ligheder med andet håndskrift der har cist. spor.	O.Cist.	1300-tallet, ca. 1325.			E. Petersen 1999a, Nr. 56
Transitus super Genesisim ”Augustinus: De heresibus” i Herisvadbogen. Bibelkommentarer.	KB, E don. Var. 138 4°	Kommentar til GT.	Herrisvad. Skrevet eller skænket af ukendt Svend Simonsen. / ”Sancte Marie Herivadensis. Per manum Sveno[nis] Symonis”	O.Cist.	1200 - Ca.			E. Petersen 1999a, Nr. 17 E. Jørgensen 1912b p. 30f L.Nielsen p. 75 McGuire 1982 p. 32-33 Kall Rasmussen p. 36.
Fragment af „Glossæ Gavfridi Bobionis secundum Matheum“	AM 392 fol. II α Fragment	Slutter med ordene: ”Expliciunt glose Gaufridi Babionis secundum Matheum. Liber sancta Marie de Hervado”.	Herrisvad.	O.Cist.	1200-tallets slutning.			McGuire 1982, p. 33

Navn	Hd.skr.nr.	Genre	Kloster (Proveniensen)	Orden	Datering og funktionstid	Funktion	Udgivelser / Oversættelser	Kilde /Litt.
Løgumklosters dødebog.	AM 868 4°	Dødebog / Nekrologium. Kalendarium med Dødsnotitser.	Løgum. Skrevet i Sorø under abbed Henriks ledelse på vegne og bestilling af abbed Henichinus i Løgum Kloster.	O.Cist.	1518.		SRD IV, p. 575-587	E. Petersen 1999a, Nr. 45 L. Nielsen p. 85f McGuire 1982 p. 27
Blandingshåndskrift.	Cod. Ups. C 353 164 blade	Hovedparten prædikener, men også andre skrifter. Uddrag fra lærde teologer. (Indh. se A. Riising p. 467-471).	Løgum. Skrevet af 5 forskellige hænder, bl.a. Petrus Dans.	O.Cist.	1300-tallet.	Prædikenerne beregnet på præster og munke.		E. Jørgensen 1912b, p. 38 Riising p. 51-54; 467-471
Petrus de Riga, Aurora, Biblia versificata.	KB, Gl. kgl. Saml. 54 2°	Allegorisk gengivelse af dele af Bibelen på vers formattet af Petrus de Riga (d. 1209). En berømt versificeret bibelhistorie i to bind fra 1100-tallet.	Løgum. I slutningen af manuskriptet står: ”hos Tuuo conversus depinxit metricè versus”. Har også tilhørt et andet O.Cist. kloster: Rus (?) – Kan være Ryd kloster?	O.Cist.	1200-tallet.	Lærebog for unge klosterboere.	Petrus Riga	E. Petersen 1999a, Nr. 44 Bartholdy p.72 L. Nielsen p.75 McGuire 1982 p. 31. E. Jørgensen 1926, p. 60-62
Teologisk kompendium. (Nucleus theologiæ; alfabetisk ordnet Liber narrationum; notitser om Løgum og andre cistercienserklostre).	Univ.- u. Landesbibl. Halle. Ms.Y.c. 2 4° Med små variationer identisk med Merton College Ms 118 fra 15. årh.	Homiletisk håndbog. Traktat: ”Om den teologiske sandheds kerne” og andre skrifter. Prædikener. 111v List of taxation of Cistercian houses in Scandinavia and the Baltic area. (Indhold se A. Riising p. 51)	Løgum. Udvalgt og skrevet i Løgum af Petrus Dan fra Løgum.	O.Cist.	1300-tallet.	Til brug for prædikanter. 5v-33v Speculum dominicale = prædikendispositioner de tempore.		N. Hastrup p. 295 E. Petersen 1999a, Nr. 43 L. Nielsen p. 93 Riising p. 50-51
Elisabeth af Schönau.	Univ.- u. Landesbibl. Halle. Ms.Y.c. 6 4°	Vision og skrift af Elisabeth af Schönau (ca. 1129-1164). Prædiken af Bernhard af Clairvaux. ”Visio Tungdali” (midt. af 1100-tallet).	Løgum. f. 108v: Indeholder exlibris: Liber sancte marie de loco dei quem qui furatur anatema sit et moriatur. Liber sancte marie de loco dei quem qui furatur anatema.	O.Cist.	1200-tallet.			E. Petersen 1999a, Nr. 42 Hastrup p. 294

Navn	Hd.skr.nr.	Genre	Kloster (Proveniensen)	Orden	Datering og funktionstid	Funktion	Udgivelser / Oversættelser	Kilde /Litt.
Eckebertus af Schönau.	Univ.- u. Landesbibl. Halle. Ms.Y.c. 8 4°	Udlægning af Johannes- evangl. (Forf. død 1184) "Om den åndelige kalk" af Rudolphus – muligvis en Ribe biskop (d. ca. 1170).	Løgum.	O.Cist.	1200 - Ca.			E. Petersen 1999a, Nr. 41 Hastrup p. 295
Hieronymus: Epistolæ.	Wolfen- büttel Ms. Gude Lat. 51	Patristica.	Løgum.	O.Cist.	1100-tallet			E. Jørgensen 1912b p. 29f Bartholdy. 1973. p.72
Ryd årbogen.	Hamburg, Staats- bibliothek, MS nr. 18b in scrinio. Forsk. Afskr. ken- des	Historieskrivning.	Ryd ? Henføres hertil pga. indre krite- rier.	O.Cist.?	1200-tallet til 1288. På latin til 1288. Danske tillæg til 1300'erne.		AD, p. 14-17; 62-70; 73-125	McGuire 1982 p. 19
Saxos Danmarkshistorie / Angers-fragmentet. 4 pergamentblade. Muligvis Saxo's egen kladde.	KB, Ny kgl. Saml. 869 g 4°	Historieskrivning.	Sorø ? McGuire 1982 p. 23 ser ikke nogen cisterciensisk tendens i værket. Fremstillet i Danmark. Fundet i Angers i Vestfrankrig i 1863.	O.Cist.	1200 ca.		Saxo (digital).	L. Nielsen p. 58, NB note 3. Madsen 1930. E. Jørgensen 1926, p. 403-404
[Remissionsprocessen in partibus mellem Roskil- debispen og Sorø klo- ster].	Gået tabt. Kun beva- ret i senere afskrift: KB E don. Var 1 2°, Bartholin D	Procesmateriale udarbejdet i Rom. I to dele: De to stridende parters rotuli i remissions- sagen. Indeholder spørgs- mål som remissionsdom- meren skal stille vidnerne. Indeholder også artikler fra de stridende parter.	Sorø kloster. Muligvis Roskildebispens ar- kiv.	O.Cist.	1493/1494?		På grund af dets omfang ikke udgivet - se Rep 2. Rk. 7559 og 7560.	Ingesman, p. 311ff Lindbæk. 1907 p. 254-283

Navn	Hd.skr.nr.	Genre	Kloster (Proveniensen)	Orden	Datering og funktionstid	Funktion	Udgivelser / Oversættelser	Kilde /Litt.
Catalogus Illustrium Sorae Sepulorum.		Fortegnelse over donatorer fra lægfamilier.	Sorø.	O.Cist.	1524.	Fortegnelse over lægfamilier, der havde doneret til Sorø. Blevet til på initiativ af abbed Henrik.	SRD IV, p. 539-545. Kroman, Bd. I, 1962, p. 539-545.	McGuire 1982, p. 27; 226; 334 note 24
Rimkrøniken.	AM 107 8°	Historieværk.	Sorø. Sandsynligvis skrevet af munk / munke i Sorø. Broder Niels? Cisterciensiske elementer.	O.Cist.	14-tallets anden halvdel.		Molbech. H. Toldberg	Kroman. 1934, Tillægsbind 3, p. 119. Brøndum-Nielsen. 1930 Sorø. 1924. p. 140-145
Brevbog for Skt. Maria Kloster i Sorø – ”Sorø-bogen”. (Sorø diplomatarium).	AM 290 fol.	Diplomatarium. Indeholder godt 100 breve i to afdelinger. Ca. 60 pavebreve fra 1152ff med gyldighed for alle cistercienserkløstre (muligvis afskrift fra trykt udgave), og ca. 40 breve fra diverse udstedere, der angår Sorø specifikt.	Sorø.	O.Cist.	1491-92 ifl. Ingesman 2003b (se p. 315). 1493-94 er indførslerne i bogen foretaget. Autoriseret afskrift af ærkebiskop Johannes Brostorp af Lund 1494.	Blevet til på baggrund af ydre pres fra Roskilde-bispen Niels Skave. Sikring af klostrets ejendomme og privilegier.	SRD IV	E. Petersen 1999a, Nr. 48 Rep IV 1906-12 p. 62 L. Nielsen p. 88 McGuire 1982. s. 25 Lindbæk. 1907, p. 254-83 Jexlev 1973-1977, Bd.1 p. 375 Ingesman. p. 295; 306ff. NB note 177 og 178
Lovhåndskrift.	AM 455 12mo	Lovhåndskrift: 1. Fortalen til Jyske Lov 2. Valdemars Sjæll. Lov 3. Sjællandske Kirkelov 4. Eriks Sjællandske Lov.	Sorø. Skrevet af Jens Jyde (frater iohannes iutæ).	O.Cist.	Afskrevet ca. 1300.			Sorø. 1924. p. 135
[Valerius Maximus].	Gået tabt ved Kbh's brand 1728.	Romerske forfattere brugt af Saxo til udarbejdelse af Gesta Danorum.	Sorø. Skænket af Absalon til Sorø Kloster.	O.Cist.				Erslev. Testamenter. 1: 1183, Aug. 7: Absalons testamente. L.Nielsen p. 54f. E. Jørgensen 1912b, p. 20 Sorø. 1924. p. 134.

Navn	Hd.skr.nr.	Genre	Kloster (Proveniensen)	Orden	Datering og funktionstid	Funktion	Udgivelser / Oversættelser	Kilde /Litt.
Annales Sorani 1202-1347 (Yngre Sorø annaler). (Indbundet sammen med Justin: Epitoma historianum Phillipicarum).	KB, Gl. kgl. Saml. 450 2°	Historieskrivning. Indeholder oplysninger om to nu tabte bøger, der har været i Sorø Kloster. Årbogsoptegnelser fra årene 1202-1347; sidste blad i Sorøs Justin-håndskrift.	Sorø.	O.Cist.	1202-1347.		SRD V, p. 456-458. AD p. 73-128.	Sorø 1924 p. 134. E Jørgensen. 1926, p. 325. McGuire 1982 p. 17-18
Henrik Harpestreng. Stenbog. Kogebog – ”Knud Jul’s håndskrift”. Indeholder også et fragmentarisk afskrift af Skånske kirkelov og et læg med ”Julemærker” – <i>Prognostica temporum</i> : Hvilket er Kirkefaderen Bedas vejrspådomme. Stenbog. Kogebog.	KB, Ny. kgl. Saml. 66 8°	Lægebøger, stenbog, kogebog (beregnet på klosterkøkkenet). Urtebøger (Knud Jul’s to bearbejdelser af Henrik Harpestreng i to urtebøger).	Sorø. Afskrevet af broder Knud Jul. Skånske Kirkelov og Prognostica temporum afskrevet med anden samtidig hånd.	O.Cist.	1300 - Ca.		M. Kristensen 1908-1920, p. 103-201	E. Petersen 1999a, Nr. 70, nb.: katalog p. 53 KLN 8, 1963, 19ff. Sorø. 1924, p. 137ff NB: p. 138. McGuire 1982, p. 34
<i>Sorø Klosters Gavebog / Gavebog for Skt. Maria Kloster i Sorø.</i>	KB, Gl. kgl. Saml. 2485 4° Kopi i AM 291, fol. fra 1608	Hoveddelen en geografisk ordnet fortegnelse over klosterets ejendomme med delvis afskrift af adkomstbreve, der dokumenterer ejerskab (jordebogstype). To kortere historiske tekster: 1) klosterets grundlæggelse og ejendom; 2) skildring af Absalon og hans slægts velgerninger mod og donationer til klosteret	Sorø. Er det frygten for de gridske Lunger mht. besiddelserne i Broby, der har udløst dannelsen af gavebogen?	O.Cist.	1440 - Ca. Blevet til på baggrund af ældre nu tabt manuskript (McGuire 1982 p. 17). Dele af den fra mellem 1205 og 1212.	Måske dagligt værktøj til sikring af klostrets økonomiske grundlag. (Sammenstillingen brevbog – historiebog findes også i Ømbogen og Æbelholtbogen).	Kroman, Bd. I, 1962, p. 463-531	E. Petersen 1999a, Nr. 47 McGuire 1982 p. 17; p. 24-25. Rep. IV, p. 62. Jexlev. 1973-1977. Bd. I, p.376. L. Nielsen p. 87. E. Jørgensen 1926, p. 406-407. Nørlund p. 54-95.

Navn	Hd.skr.nr.	Genre	Kloster (Proveniensen)	Orden	Datering og funktionstid	Funktion	Udgivelser / Oversættelser	Kilde /Litt.
Justin: Epitoma historia- num Phillippicarum. (Indbundet sammen med med Yngre Sorø annaler Annales Sorani 1202- 1347).	KB, Gl. kgl. Saml. 450 2°	Verdenshistorie / Historie- skrivning. Indeholder oplysninger om to nu tabte bøger, der har været i Sorø Kloster. Senere annalistiske opteg- nelser om Danmarks histo- rie for årene 1202-1347.	Sorø. Skænket af Absalon til Sorø Kloster. Afskrevet i Frankrig.	O.Cist.	1150-1200.		De senere an- nalistiske op- tegnelser: AD p. 142-43 + Indl. p. 24 Kroman 1980, nr. 10, p. 95-97	E. Petersen 1999a, Nr. 13 L. Nielsen p. 52- E Jørgensen. 1926. p. 325. Sorø. 1924. p. 134. McGuire 1982 p. 18
Sorø-annalerne /Annales Sorani 1130-1300 (Æl- dre Sorø annaler). (Det oprindelige hånd- skrift har tillige inde- holdt: Adam af Bremens Gesta pontificum Ham- burgensis ecclesiae og Wilhelm af Æbelholt's Genealogia regum dano- rum (AD s. 17)).	Original tabt ved Kbh's brand 1728.	Historieskrivning	Sorø. (McGuire 1982 ikke helt sikker på den cisterciensiske oprindel- se. Intet indre spor i krøniken af det.)	O.Cist.	1130-1300.		AD p. 73-128. A. Sørensen Vedel.	E Jørgensen. 1926. p. 325. McGuire 1982 p. 17-18 Rosenkilde no.207, p. 166.
Rimkrøniken.	Originalen gået tabt. Findes nu i to senere fragmenter og en over- sættelse til plattysk (ca. 1550) + trykket fra Ghe- men 1495	Litterær historieskrivning. En rimet krønike, i mono- logform. Fra kong Humble til Chr. I. Blanding af fakta og fikti- on.	Sorø.	O.Cist.	1477 ca.	Andre samtidige europæiske rime- de krøniker.	Toldberg.	Dahlerup. Bd. 2, p. 98-112; 280. McGuire. 1982, p. 252-254. Hermann.

Navn	Hd.skr.nr.	Genre	Kloster (Proveniens)	Orden	Datering og funktionstid	Funktion	Udgivelser / Oversættelser	Kilde /Litt.
Blandingshåndskriftet – ”Kong Valdemars Jordebog”.	RA. Olim Cod. Holm. A 41 4°	To tredjedele er teologiske skrifter (forfattere nært knyttet til cistercienseror- denen bl.a. dele af Bene- diktinerreglen), resten 10- 15 lister over kongelige domæner med angivelser af afgifter til kronen. Calendarium. Kopi af tabt årbog for åre- ne 1130-1219, (=Valdemars-annaler).	Sorø. Skrevet af flere hænder, bl.a. af munken (Johannes Jutæ) Jens Jyde.	O.Cist.	1300 - Ca.	Se McGuires tolk- ning om Sorø som et center for stu- dier af verdslig og gejstlig lov (1982 p. 34).	Kroman, Bd. II. 1965.	E. Petersen 1999a, Nr. 46 KLNLM 19:456-460 Weeke 1903, p. 197 Sorø 1924. p. 135ff. Aakjær, Indledning (heri oversigt bl.a. over indhol- det). McGuire 1982 p. 34-35
Ældre sjællandske krø- nike. Forf. bygger bl.a. på en del internationale kilder.	Gået tabt. Kendes kun i af- skrift og udgivet af Arne Mag- nusson	Historieskrivning. Krøniken er mere et kom- pendium af uddrag fra in- ternationale Cistersiensiske Kilder end en egentlig krø- nike.	Sorø?	O.Cist.	- 1307. afsluttet kort efter 1307.		SM II, 2-72 Kroman, Bd. II. 1965, p. 602-644	McGuire 1982 p. 18
[Djævelen i Vitskøl Klo- ster].	Staats- bibliothek, München CIm 6914	Fra Liber Visionum.	[Vitskøl]. Fürstenfeld - kloster i Bayern.	O.Cist.	1200-tallet.		E. Jørgensen 1912a, p. 15-17	E. Jørgensen 1912a, p. 15-17

Navn		Hd.skr.nr.	Genre	Kloster (Proveniensen)	Orden	Datering og funktionstid	Funktion	Udgivelser / Oversættelser	Kilde /Litt.
Vitskøl- bogen.	Gået tabt Kendes i syv senere af- skrifter, alle på KB. Se Incl. Til DD II:1:12 s. 13-17. Her oversigt over afskrifterne: Ny kgl. Saml. 1193 4° (ca. 1670) Gl. Kgl. Saml. 2494 4° (før 1751), Thott 1556,1 4° (før 1796), Thott 1556,2 4° (18.årh.) Bartholins Collectanea H p. 337-81 Bartholins Collectanea F VI p. 1-27 (før 1708) Gl. Kgl. Saml. 2495 4°	Brevbog Samling af klosterets pave- lige, kongelige, og biskop- pelige privilegier, sam- menskrevet af en Viborg notar Bent Knudsen. Der- efter bevidnet af to kanni- ker i Århus.	Vitskøl.	O.Cist.	1499.	Blevet til på initi- ativ af abbed Henrik Kristiern- sen Tornekrans på Vitskøl, senere Esrum og Sorø.	Fundatio. Opløst og ud- givet i DD / DRB	Jexlev. 1973-1977. Bd. II, 203 Rep IV, 69 Rep 2. Rk. 8, p. 112-3 McGuire 1982 Gigas 1903. Bd 1 p. 263- 264 Gigas 2002. DM, 1745, 1 Rk., no.1, p. 133-153.	
Narratiuncula de Fundatione Monasterij Vitæscholæ in Cimbria. Forfattet af munk fra Varnhem Kloster.	Gået tabt. Post-ref. kopi i AM 291, fol. fra 1608 ff70r – 72v	Historieskrivning.	Vitskøl.	O.Cist.	1200-tallet.		SM II, 134-51 Kroman, Bd. I, 1962, p. 457-462	McGuire 1982, p. 19	
Teologisk Kompendium fra Vitskøl.	KB, Ny kgl. Saml. 13 8°	Indeholder ”Compendium theologice veritatis” uden forfatterangivelse – men skrevet af Hugo Ripelin fra Strasbourg i anden halv- del af 1200-tallet.	Vitskøl.	O.Cist.	1375-1400. Afskrevet af Johannes i den højær- værdige fader Peders tid som abbed i Vitskøl. Måske Petrus Andreæ?	Lærebog i en klo- sterskole for unge klosterfolk.		E. Petersen 1999a, Nr. 52 L. Nielsen p. 93 E. Jørgensen. 1926. p. 99 DM I, 199 McGuire 1982, p. 32	

Navn	Hd.skr.nr.	Genre	Kloster (Proveniensen)	Orden	Datering og funktionstid	Funktion	Udgivelser / Oversættelser	Kilde /Litt.
Jordebog / Øm Kloster.	RA Reg. 108 A pk. 66, gl.sign.: Da. Saml. 377	Jordebog.	Øm.	O.Cist.	1554. Udarbejdet lige inden klostrets sæ- kularisering.			Jexlev. 1973-1977. Bd. II, p. 230 Rasmussen.
Justinus' udtog af verdenshistorien. Fem fragmenter bevaret – har været brugt som omslag på lensregnskaber fra 1608-10, 1611.	KB, Ny kgl. Saml. 3250 4°	Historieskrivning.	Øm ? Håndskriftet har haft tilknytning til Skanderborghus.	O.Cist.?	1100-tallets første tredjedel			L. Nielsen p. 52
Ømbogen. A. Exordium monasterii quod dicitur Cara Insula (2r – 23r). B. Liste over abbeder (23r – 28v). C. Striden mellem munkene i Øm og Århus bisperne (29r – 43r). D. Ejendomme på Djursland (43v – 44r). E. Biskop Gunner af Viborgs levned (45r – 53r).	KB, E don.var. 135 4°	Exordium monasterii Caræ Insulæ. De controversiis. (Exordium og De controversiis bygger på breve og testamenter fra Øm Klosters arkiv). Vita Gunneri / Biskop Gunnars liv.	Øm. Biskop Gunnars levned måske oprindeligt blevet til i Vitskøl og senere skrevet ind i Ømbogen	O.Cist.	1216. A. 1207-1217 B. 1217-1320 C. 1260 eller senere. D. ? E. 1260erne eller senere.		SRD V, p. 231-302. C. A. Christensen 1960. Gertz Bd.II, p. 154-278	E. Petersen 1999a, Nr. 54 McGuire. 1982. p. 16-17 McGuire. 1999, p. 105-110. Jexlev. 1973-1977, Bd. II, p. 229. L. Nielsen p.70
Inventarium – Øm Kloster 1554. Se også liste 4: Boglisten fra Øm Kloster.	RA	Liste over inventar og bøger	Øm.	O.Cist.	1554.		Suhm. NS Bd.3 p. 302-25 Gregersen p. 221-234.	Jexlev. 1973-1977. Bd. II, p. 229

Navn	Hd.skr.nr.	Genre	Kloster (Proveniensen)	Orden	Datering og funktionstid	Funktion	Udgivelser / Oversættelser	Kilde /Litt.
Registrant over Øm Klosters arkiv.	Tidl.: KB, Ny kgl Saml. 720 2° Nu: RA samling af ældste dan- ske arkiv- reg.	Arkivregistrant.	Øm. Udarbejdet af Jacob Revent- low.	O.Cist.	1560 – Ca.		Suhm. NS Bd.3 p. 326-335	Jexlev. 1973-1977. Bd. II, p. 229
Brevbog fra Dueholm – ”Dueholms Diplomata- rium”.	AM 875 4° AM 877 4°	Brev- og jordebog. Ældre og yngre del. Ældre: ca. 130 breve fra perioden 1371-1467. Yngre: ca 50 breve fra 1389-1522.	Dueholm Kloster.	O.Mel.	1487-1500. 1527.		DhD	Petersen 1999a, Nr. 51 Jexlev. 1973-1977. Bd. II, p.129
Sermones de tempore.	Cod. Ups. C 56 369 bl.	Prædikensamling. De tempore.	Bäckaskog, Skåne. Afskrevet i klosteret, men har tilhørt Gærs herreds kalente. Efter forlæg fælles med GkS 1390 4° af svensk oprindelse . Sproget dansk / skånsk	O.Praem.	1400-tallet. 1450-60.		Klemming. T.3.	Andersson-Schmitt. Bd 2. p. 18-19. Riising p. 54-55 E. Jørgensen 1909.
Karl Magnus’ Krønike, (Børglum-håndskriftet).	Kungl. Bibl., Stockholm, Ms Vu 82		Børglum. Bestilleren var Niels Styggesen Rosenkrantz, provst i Børglum senere biskop.	O.Praem.	1480, 21 juli, afskrift af- sluttet.			E. Petersen 1999a, Nr. 63
Skrifter af Bernhard af Clairvaux.	KB, Ny kgl. Saml. 120 4°		Randers. Helligåndsklosteret i Randers. Skrevet af klostrets prior Jo- hannes Mathiæ (Jens Mathie- sen).	O.S.Sp.	1499.			L. Nielsen p. 94 E. Jørgensen 1926 p. 53-54 Nybo Rasmussen 2000, p. 77-98
Blandingshåndskrift.	KB, Ny kgl. Saml. 134 4°	Latinske teologiske små- stykker. Lægelige råd på latin, dansk, og plattysk.	Randers? Helligåndsoordenen? Ligner i udformning og skrift meget Ny kgl. Saml. 120 4to. Måske skrevet af klostrets prior Johannes Mathiæ (Jens Mathie- sen).	O.S.Sp.	Omkr. 1499?			L. Nielsen p. 94 E. Jørgensen. 1926, p. 167-168 Nybo Rasmussen 2000, p. 77-98

Navn	Hd.skr.nr.	Genre	Kloster (Proveniensen)	Orden	Datering og funktionstid	Funktion	Udgivelser / Oversættelser	Kilde /Litt.
Lucidarius og andre tekster / Per Rævs håndskrift.	AM 76 8°	Blandingshåndskrift. Liturgiske stykker. Prædikener Lucidarius Mariadigte	? John Bergsagel: Franciskansk. Sprog indeholder både sjællandsk og jysk dialekt.	OFM	Ca. 1470 Papir fra ca. 1452-1467.		M. Kristensen 1933. Kroon.	E. Petersen 1999a, Nr. 20 Riising p. 59f L. Nielsen p. 140 ff. Dahlerup. Flere sider. Kålund p. 377-379 Bergsagel
Hieronymus: Commentarius in ecclesiasten.	60 første sider af Cod. Ups. C 250	Patristica.	Lund. Franciskaneren Kanutus Johannes købte i Lund af Johannes Kath, Kustos i Lund Kustodi.	OFM	1000-tallet			E. Jørgensen 1912b, p. 29ff + p. 37n-38 Andersson-Schmitt. Bd. 2 p. 167-168
Liber conventus Nistadensis provinciae Daciae.	Haag, Museum Meermanno- Westree- nianum, 10 D 17	Martyrologium. (Usuards)	Nysted. Håndskriftet købt af Henrik Rantzau i 1584 i Lübeck.	OFM	Begyndelsen af 1300- tallet. Samme hånd som 10 A 10.			E. Jørgensen 1912b p. 40, note 3. Gad p. 7-28
Kalendarium med nekrologiske notitser, Nysted. Kun 2 blade, brudstykker / fragmenter overleveret.	Haag, Museum Meermanno- Westree- nianum, 10 A 10	Kalendarium.	Nysted.	OFM	1300 - 1400- tallet. Samme hånd som 10 D 17.			L. Nielsen p. 85 E. Jørgensen. 1928. 9 R I, p. 213-15. Gad p. 7-28
Mandeville Rejse.	Kungl. Bibl. Stockholm Ms M 307	Litterær rejsebeskrivelse. (afskrift) – da. oversat.	Næstved, franciskanerkloster. Skrivet af broder Ole Jakobsen af franciskanerordenen på foranledning af broder Jens Mikelsen, klosterforstander i Næstved.	OFM	Afskrevet og afsluttet 1459, 14. august.		Kroman, Bd.1, 1962, p. XXIf. Lorenzen 1882, p. 1-206	Petersen 1999a, Nr. 62

Navn	Hd.skr.nr.	Genre	Kloster (Proveniensen)	Orden	Datering og funktionstid	Funktion	Udgivelser / Oversættelser	Kilde /Litt.
Saxo-kompendiet Jyske krønike m.m.	KB, Addita- menta 49 2° Kendt gen- nem Chr. Pedersens trykte ud- gave fra 1514	Historieskrivning.	Odense. Skrevet af borger i Odense Henrik Duvel på foranledning af klosterbroder (franciskaner- munken) Thomas Gheysmer.	OFM	1431.			Petersen 1999a, Nr. 15 L. Nielsen p.51; p.78
Peder Olsens Collectanea.	AM 107 8°	Historieskrivning for fran- ciskanerordenen.	OFM	OFM			SM II p. 279- 367. Rørdam. 2R. Bd.2 p. 1-33	L.Nielsen p. 76 Lindbæk. 1914. p. 258-260, note 12
Sermones.	Cod. Ups. 215	Prædikensamling.	Randers. Skrevet af Knut Jönsson i Ran- ders. Senere skænket til klostre- ret i Stockholm.	OFM	1474.			Riising p. 60 Collijn. p. 135 Andersson-Schmitt. Bd.3. p. 43-47
Lægebog.	AM 187 8°	Lægebog.	Roskilde. S. Clara Kloster. Skrevet med samme hånd som en skriver, der har skrevet en del af klostrets breve.	OFM				Jexlev. Bd.I p. 288 KLNMBd. 11 sp. 77
De ordine Praedicatorum de Tolosa in Dacia (Historia Prædicatorum seu Dominicanorum in Dania 1216-1246).	Tabt. Ken- des kun gennem senere af- skrifter	Ordenshistorie.	OP	OP			SRD V, p. 500- 502. SM II, 369- 374.	Gallén p. 1ff.
Mathias Ripensis: Sermones de tempore o. 1300.	Cod. Upp. C 343 = KB, Ms. Phot. 34.4°	Prædikensamling.	? Forfattet af OP-munk.	OP	1400-tallet. Senere af- skrift. Identisk med Cod. Upp. C 356.	Håndbog udar- bejdet til brug for andre prædikanter – se A. Riising p. 49-50.		Riising p. 48 ff.

Navn	Hd.skr.nr.	Genre	Kloster (Proveniens)	Orden	Datering og funktionstid	Funktion	Udgivelser / Oversættelser	Kilde /Litt.
Mathias Ripensis: Sermones de tempore o. 1300.	Cod. Upp. C 356 = KB, Ms. Phot. 33.4°	Prædikensamling.	? Forfattet af OP-munk.	OP	1400-tallet. Senere af- skrift. Identisk med Cod. Upp. C 343.	Håndbog udar- bejdet til brug for andre prædikanter – se A. Riising p. 49-50.		Riising p. 48 ff.
Nicolaus de Byard. Predigten und juristisches Kompendium.	Uppsala UB Cod. Ups. C 189. På forsiden skre- vet: Liber domini Marci de Wolkow bone memorie prepositi et Cano- nici Ecclesie Warmiensis (tidl. 16. årh.), herun- der Liber Bibli- othecæ Warmien- sis	Blandingshåndskrift: - Prædikener. - Jacobus de Voragine. - Register til Pave Boni- facius VIII's dekreta- ler.	? I forordet til det sidste afsnit (118v-173r) fortæller skriveren, at arbejdet er udført efter til- skyndelse af dominikaneren Astrad, der 1307 var ordenens provincialminister i Danmark.	OP	Begyndelsen af 1300- tallet. Måske senere sat sammen med skrifter, der har tilhørt andre institu- tioner.			L. Nielsen p. 94. Andersson-Schmitt. Bd.2 p. 271-273
Johannes Galensis.	Cod. Ups. C 614	Håndskriftet indeholder 3 tekster - Johannes Galensis: Summa collationum - [Proverbia et exerpta moralia] – Ps.-Seneca - [Commentaria in Sententias Petri Lombardi].	Har tilhørt Stockholm OP. Har også tilhørt en fratri bene- dicto Ringstadensi eciam de prouencia dacie.	OP	1300-tallet's første halvdel			E. Jørgensen 1912b. p.29f.; p.51 Andersson-Schmitt. Bd.6, p. 119-121

Navn	Hd.skr.nr.	Genre	Kloster (Proveniensen)	Orden	Datering og funktionstid	Funktion	Udgivelser / Oversættelser	Kilde /Litt.
Haderslevbiblen/ Broder Knuds Bibel	KB, Acc. 2001/100	Latinsk bibeludgave.	Haderslev. Købt af Broder Knud, provin- cialprior for konventet i Ha- derslev, for midler skænket af den norske konge	OP	Skrevet ca. 1250 i Frank- rig Nuværende bind fra sen- middelalde- ren		Haderslevbib- len (digital).	Else Cornelius: Bibelen vender hjem. Interview med Erik Petersen i: Berlingske Tidende 13. ok- tober 2001. Erik Petersen: Broder Knud fra Haderslev og en Bibel fra Frankrig. I: Magasin fra Det Kongelige Bibliotek. 15. årg. Nr. 4 – oktober 2002. s.45-53.
Blandingshåndskrift / Philosophischer Sam- melband.	Cod. Ups. C 647	Klassiske tekster, fra 13.årh. Blandt andet småstykker af Averroës, Avicenna og Al- gazel (E. Jørgensen 1912, p. 9) Stykker af Aristoteles, Pla- ton, Cicero, Apuleius (E. Jørgensen p. 28ff)	Helsingborg. Måske ejet af fratris Nicholai Laghonis.	OP	1300-tallet. Indskrift fra 1400-tallet.			Andersson-Schmitt. Bd.6. p.200-204. E. Jørgensen 1912b, p. 28f + p. 9
Nekrologium - Dominikanerklosteret i Ribe. To strimler pergament.	Brugt ved indbinding af Ribe rådstuepro- tokol for 1596.	Nekrologium.	Ribe. Dominikanerklosteret.	OP	1400-tallet.			L. Nielsen p. 85
Blandingshåndskrift.	KB, Thott 581 4°	Filosofisk blandingshånd- skrift. Sytten forskellige tekster. Indholdsoversigt i E. Jør- gensen 1926.	Ribe. Frater Nicolaus de Ripis ord. predic. ff. 1-113 scripsit; ff 119-130 diuersibus minibus rudibus sæc. XV exarata sunt.	OP	1473.			E. Jørgensen 1926, p. 362-364.
Roskilde St. Agnete Klosters jordebøger.	RA, gl.sign.: Roskilde 39 a-d – L 44-186	Jordebøger.	Roskilde. St. Agnete Kloster.	OP	1508- 1513/15.	Regnskaber ord- net herredsvi- s efter gårde med an- givelse af ydelser.	Jexlev. 2001 (=Danmarks Middelalderli- ge Regnskaber 4)	Jexlev. 1973-1977. Bd. I, p. 374

Navn	Hd.skr.nr.	Genre	Kloster (Proveniens)	Orden	Datering og funktionstid	Funktion	Udgivelser / Oversættelser	Kilde /Litt.
Plinius den Ældre, Historia Naturalis.	Firenze, Bibl. Medicea Laurenziana, Ms. Laur. 82, 1-2, 2°	Naturhistorie.	? Har i 1400-tallet være i domi- nikanerklosteret i Lübeck. Sik- kert kopieret i et velorganiseret scriptorium i Nordtyskland. Skriftbånd: "Petrus de Slaglosia me fecit". (Der har ikke været et kloster i Slagelse. Antvor- skov lå udenfor Slagelse).	OP?	1200-1225.			E. Petersen 1999a, Nr. 64- 65. L. Nielsen p. 55-56
Dalby-bogen.	KB, Gl.kgl. Saml. 1325 4°	Evangeliebog.	Dalby. Dansk proveniens / tilblivelse.	OSA	1050-1100. Middelalder- ligt, men ikke samtidigt bin- d. Notitser fra 14. og 15. årh.			E. Petersen 1999a. nr. 6. L. Nielsen p. 20-27. E. Jørgensen. 1926, p.10
Dalby Klosters inventa- rium.	RA. Pr. ark. Nr. 5141		Dalby. Inventarium sådan som hr. An- ders (Bentsen) Bille modtog det.	OSA	1530 12/2 – 17/3 og udat.			Jexlev. 1973-1977. Bd. I, p. 44
Indtægtsregnskab for Dalby Kloster ført af Anders Billes foged.	RA. Pr. ark. Nr. 5141 Hr. Anders Bentsen Bille (død 1555)		Dalby.	OSA	1530 12/3 – 1531.			Jexlev. 1973-1977. Bd. I, p. 44

Navn	Hd.skr.nr.	Genre	Kloster (Proveniensen)	Orden	Datering og funktionstid	Funktion	Udgivelser / Oversættelser	Kilde /Litt.
Senmiddelalderlige mystikere – ”Grinderslevhåndskrif- tet”.	AM 783 4°	Den største samling op- byggelige skrifter på dansk, og ét af de mest omfattende skandinaviske sprogmindesmærker uden for den birgittinske kultur- sfære. Populære senmiddelalder- lige andagtsskrifter i over- sættelse fra latin.	Grinderslev?	OSA	Ca. 1500.			E. Petersen 1999a, Nr. 58 Jexlev. 1973-1977. Bd. II, p. 203. Kaalund. L. Nielsen p. 139
Abbed Vilhelms breve.	AM 1054 4°	Brevsamling. Det oprindelige håndskrift gik tabt ved Kbhs. brand 1728.	Æbelholt.	OSA	Div. afskrift fra ca. 1700. AM har ikke selv set det m.a. forelæg.		SRD VI 1786, p. 1-79. DD I:3, 2. del 1977 / DRB I. p. 3	E. Petersen 1999a, No. 94.
Brevbog fra Æbelholt – ”Æbelholtbogen”.	KB, Additamen ta 51 2°	Kombineret brev- og jor- debog. I den egentlige brevbog ca. 30 privilegier. Oplysninger for lidt over 100 ejendomme + afskrift af tilhørende breve. Fortælling om Absalon. Abbed Vilhelms skrift om klostrets velgørere.	Æbelholt.	OSA	Ca. 1450.		SRD VI p. 132-218. Æbelholtbogen (digital) .	L. Nielsen p. 88 E. Petersen 1999a, Nr. 50. Rep IV 1906-12, p. 62-65
Legenden om Abbed Vilhelm.	Ms. i Paris fra midt af 13. årh. i St. Gene- viève- biblioteket. Indført i St. Geneviève- klostrets store le- gendarium	Legende.	Æbelholt. Skrevet i Æbelholt, af en af brødrene.	OSA	Ca. 1220.		SRD V, p. 458-495 Gertz p. 285-386. H. Olrik p. 169-289.	KLNM Bd. 20 sp. 69-71.

Navn	Hd.skr.nr.	Genre	Kloster (Proveniensi)	Orden	Datering og funktionstid	Funktion	Udgivelser / Oversættelser	Kilde /Litt.
Hornebogen.	Nat. Mus., Kbh. Reg. Nr. 380	De fire evangelier.	Bosjø. Evt. Fra Bosjø Kloster. Vides at have ligget i Horne Kirke 1656-1810.	OSB	1200-1225.			E. Petersen 1999a, Nr. 21. L.Nielsen p. 60-67
Essenbækårbogen.	MS Uppsala. Kendes kun i senere eftermiddelalderlig afskrift.	Historisk Årbog.	Essenbæk.	OSB	I brug 1323.		AD p. 25-26; 144-148.	Jexlev. 1973-1977. Bd. II, p.226
St. Peders klostres inventarium.	RA, Top. Saml. papir, Lund		Lund. S. Peders Kloster. Iver Jude modtog det af hr. Eske Billes arvinger.	OSB	1551.			Jexlev. 1973-1977. Bd. I, p. 42
Dødebog for Skt. Peders Kloster i Næstved (Obituarium).	KB, Additamenta 56a 8°	Obituarier er en egl. dødebog. Et samlehandskrift.	Næstved. Skt. Peders Kloster. Skovkloster.	OSB	1488 - ca. 1526		SRD IV p. 323-335	E. Petersen 1999a, No.49 L. Nielsen p. 85
"Næstved-kalendariet" (Kalendarium). Annales Nestvediensis vet. (Ældre Næstved-annaler).	KB, E don.var. 52 2°	Kalender. Næstved-annaler. Illustreret.	Næstved. Skt. Peders Kloster. Skovkloster.	OSB	Kalendariet ført til ind i 1400-tallet. 1228-1250.	Nekrologieoptegnelser og en velgørerfortegnelse. Ældre Næstveddårbog. Obituarier er en egl. dødebog. Et samlehandskrift.	SRD IV p. 285-322. Kroman 1980, Nr. 7. Næstvedkalendariet (digital).	E. Petersen 1999a, Nr. 49 Jexlev. 1973-1977. Bd. I, p. 389 L.Nielsen p. 67
Legenden om Knud den Hellige.	Bevaret i et håndskrift fra 16. årh.	Helgenlegende. Ældste historiske skrift forfattet i Norden.	Odense. St. Albani Kirke i Odense. Skrivet af angelsachsisk klerk.	OSB	o. 1100.		Gertz, p. 35-36	L. Nielsen p. 50
Ælnoths skrift om Kong Knud (den Hellige).	Bevaret i håndskrifter fra Flandern fra beg. af 13. årh.		Odense.	OSB	Senest 1124.		Gertz, p. 45-47	L. Nielsen p. 50

Navn	Hd.skr.nr.	Genre	Kloster (Proveniens)	Orden	Datering og funktionstid	Funktion	Udgivelser / Oversættelser	Kilde /Litt.
Enkeltblad fra Missale, Henrik Ranzaus rejsealter.	Nat.Mus. Kbh. Reg. Nr. 12135	Blad fra missale.	Odense. Evt. fra Skt. Knuds Kloster i Odense, skænket af den sidste prior Christian Poulsen.	OSB	1200.			E. Petersen 1999a, Nr. 22
Odensebogen.	Uppsala Univ. Ms. De la Gardie 39	Brevbog. Koncept på papir.	Odense. Domkapitlet.	OSB	c. 1470.			L. Nielsen p. 87
Legendestykker om Knud Lavard.	Kendes gennem et udenlandsk håndskrift og et senere sammen- drag		Ringsted. Benediktinermunke i Ringsted Kloster.	OSB	Forfattet i 1100-tallet.			L. Nielsen p. 50
Ringstedbogen.	RA. Top. Saml. På papir, Ringsted 2.	Afskrift af en række (24) af klosterets privilegier fra 1135-1404. De fleste fra før 1200.	Ringsted.	OSB	Udat. [1500-tallet].			Jexlev. 1973-1977. Bd. I, p. 382
Tabula Ringstadiensis.	Ringsted Kirkes Mu- seum Lat. perg. Dansk overs. fra 16.årh.: RA, Top. Saml. på papir, Ringsted 2.	Tavle over kongegravene i Ringsted klosterkirke.	Ringsted.	OSB	[Slutningen af 1400- tallet].			Jexlev. 1973-1977. Bd. I, p. 382
Lovcodex.	Cod. Holm. C 43	Lovcodex.	Ørslev. „Thenne bogh lod Hjeloff Nielssøn skrifue i Østerløff closter aar effter gusz byrd 1497. ...”	OSB. Benedik- tiner- nonne- kloster.	1497.			E. Jørgensen 1912b p. 39, note 1

Navn	Hd.skr.nr.	Genre	Kloster (Proveniensen)	Orden	Datering og funktionstid	Funktion	Udgivelser / Oversættelser	Kilde /Litt.
Cod. Holm. K 46	Stockholm, Cod. Holm. K 46 4° 57 blade – De ti første blade er på pergament, resten på papir.	Blandingshåndskrift fra to forskellige hænder 1. p. 2-20: Kalendarium med tilbehør. 2. p. 21-39 Fragment af kortfattet dansk krønike s. 40-44: tomme 3. p. 45-114: Digt om fug- les og dyrs natur med mo- raliserende indledning.	Mariager ? (Kalendariet)	OSBirg.	1400-tallets anden halv- del. Tabel til be- stemmelse af gyldental starter i 1421. Indbundet i 1600-tallet.		1. Kalendariet er gengivet hos Lindhagen 2. Lorenzen 1913. 3. Brøndum- Nielsen 1908.	Lindhagen
Legender – ”Mariager Legendehåndskrift”.	KB, Gl.kgl Saml. 1586 4°	Oversat legendestof - ikke originaloversættelse, men sikkert afskrift. NB fejlene – skriverens sprog er jysk, forelægget sjællandsk.	Mariager.	OSBirg.	1488. Skrevet af nonne fra Mariager – Elisabeth Hermansdat- ter og broder Niels Mogen- sen, kloster- præst i Mari- ager.		Knudsen.	E. Petersen 1999a, Nr. 53
Bønnebog. (Anna Brahes bønnebog).	KB, Thott 553 4°	Antologi af religiøse små- tekster. Indholdet birgittinsk præ- get. Illustreret.	Maribo. Bogen har tilhørt nonnen Anna Bradesdatter (blev priorisse) og siden hendes søster Elsebe Bra- he.	OSBirg.	1497.		K. M. Nielsen. Bd. 2 p. 1-283, Bd. 5 p. 24ff.	E. Petersen 1999a, Nr. 59.
Recepta. Nomina herbarum. Orationes. Hymni. Vigilie mortuorum. Excerpta ex regula ordinissancti Saluatoris et bullis ad eandem spectantibus.	KB, Gl. kgl. Saml. 3457 8°	Blandingshåndskrift på dansk og latin. Indeholder også et litani med en helgenrække.	Maribo.	OSBirg.	1520.			E. Jørgensen 1926, p. 180

Navn	Hd.skr.nr.	Genre	Kloster (Proveniensi)	Orden	Datering og funktionstid	Funktion	Udgivelser / Oversættelser	Kilde /Litt.
Marine Issdatters bøn- nebog.	KB, Gl kgl. Saml. 1614 4°	Bønnebog.	Maribo. På permen skrevet: ”Denne bog tilhører Søster Marine Issdatter, Konventssøster i Maribo. 1474” Senere gået videre til andre sø- stre i klosteret.	OSBirg.	På permen dat. 1474. Samme skri- verhånd som Anna Brahes.		K. M. Nielsen. Bd. 4 p. 155- 214.	E. Petersen. 1999a Omtalt under nr. 59 K. M. Nielsen. Bd. 1 p. XXX-XXXI, Bd. 5 p. 13-14
Danske Postil.	KB, Gl kgl. Saml. 1390 4°	Postil.	Maribo?	OSBirg.? Birgit- tinsk Miljø.	1400-tallet		Ejder. 1983.	Ejder. 1977.
Matthias Ripensis. Sermones (Acho Johannis).	Cod. Ups. C 343 Spec. 108v – 220r (Sermones varii) = KB foto- kopier Ms.phot. 34.4°	Prædikensamling.	Vadstena . (Bibl.signatur fra Vad.Bibl.). Forfatteren var lektor ved do- minikanerklosteret i Ribe, skrev både sermones de tempo- re og sermones de sanctis. Kun sermones de tempore er beva- rede.	OSBirg.	1400-tallets. første halv- del. Oprindelig forfattet o. 1300 (før 1323).	A. Riising p. 49: Håndbog udar- bejdet til brug for andre prædikan- ter.		Andersson-Schmitt. Bd. 4. p. 303-314. Riising. p. 48 - 50
Sermones varii. [Matthias Ripensis Dacus: Sermones de Tempore]. Henvisning til sammen- ligning med: Cod. Ups. C 343: 34r ff; C 16: 214r; C 48: 314r og C 330: 257r.	Cod. Ups. C 342 Spec. 125v – 135v.	Prædikensamling.	Vadstena. (Bibl.signatur fra Vad.Bibl.). Forfatteren var lektor ved do- minikanerklostret i Ribe. Han skrev både sermones de tempo- re og sermones de sanctis. Kun sermones de tempore er beva- ret.	OSBirg.	Efter 1342.	A. Riising p. 49: Håndbog udar- bejdet til brug for andre prædikan- ter.		Andersson-Schmitt. Bd.4. p. 303-314. Riising. p. 48-50

Navn	Hd.skr.nr.	Genre	Kloster (Proveniens)	Orden	Datering og funktionstid	Funktion	Udgivelser / Oversættelser	Kilde /Litt.
Matthias Ripensis. Sermones varii (Acho Johannis). Sermones de tempore. Henvisning til sammen- ligning med: Cod. Ups. C 343.	Cod. Ups. C 356 Spec. 1r – 89v. Note s. 89v: <i>Explicit opus sermonum dominicalium per totum annum compilatum per venerabilem patrem Fratrem Mathiam ripensem de ordine predicatorum.</i>	Prædiken- samling.	Vadstena? Forfatteren var lektor ved do- minikanerklostret i Ribe. Han skrev både sermones de tempo- re og sermones de sanctis. Kun sermones de tempore er beva- ret.	OSBirg.	1400-tallet	A. Riising p. 49: Håndbog udar- bejdet til brug for andre prædikan- ter.		Andersson-Schmitt. Bd.4. p. 378-379. Riising. p. 48-50

At observere:

1. *Katalog over Den Arnamagnæanske Haandskriftsamling / udgivet af Kommissionen for Det Arnamagnæanske Legat / udarbejdet af Kr. Kålund. Kbh. 1889-1894* er ikke gennemgået systematisk for oplysninger om mulige tilknytninger til danske klostre.
2. I *SRD VIII* p. 357-8 er aftrykt en liste over bøger i Vor Frue Kirke i København (*Notata in fronte variorum librorum in bibliotheca perdita Ecclesiae b. Virginis Hafniæ*). Meget tyder på, at det er bøger, som er kommet til kirkens bibliotek efter reformationen fra klosterbiblioteker i landet. Man får her en tittel på bøgerne, og hvilket kloster de skulle stamme fra. Der er tale om 19 titler stammende fra 10 forskellige klostre (Dueholm 1; Helsingborg OP 1; Helsingør OFM 6; Helsingør O.Carm 2; Landskrona O.Carm 1; Lund OFM 1; Ringsted OSB 2; Roskilde OFM 1; Skelskør O.Carm 1; Æbelholt OSA 2). Listen er ikke analyseret, det er derfor vanskeligt at sige om der er tale om håndskrifter eller inkunabler. Til flere af titlerne er der også oplysninger om årstal omkring år 1500.
Litt: Vor Frue Kirkes og Menigheds Historie : Et Tilbageblik paa 700 Aars dansk Kirkehistorie. Red. af Bjørn Kornerup (Kbh. 1929-30). Bd. II, p. 400 note 88.
3. Nu tabte bøger samt bøger omtalt i testamenter etc. er ikke medtaget. Se bl. a. L. Nielsen p. 76
4. Titlerne fra Øm-listen og i franciskaner-listen fra Flensborg er ikke indførte i Liste 1.
5. Tekster publiceret i faksimile i *Corpus Codicum Danicorum medii aevi* / red. curavit Brøndum-Nielsen. Vol. 1-10. Kbh. 1961-73 er slet ikke konsekvent indført.

Fra Ellen Jørgensen: Studier over middelalderlige Bogsamlinger: Klosterbiblioteker p. 40 note 3 må det formodes, at nedenstående værker i KB må have været i klostre i middelalderen, inden de kom i adelsmænds biblioteker. Der er tale om følgende:

Thott 22 4° – E. Jørgensen. 1926 p. 11 (Lund Domkirke)

Thott 710 4° –

Gl. kgl. Saml. 3135 4° – Et samlehandskrift med love. Håndfæstninger? Har tilhørt Johan Friis. Afskrift fra 15. årh. Se Gigas: KB's Haandskrifter. Kbh. 1906. Bd. 2. p. 129.

McGuire 1982, s. 20-21 har en samlet oversigt over de mange tidlige annaler.

Mindre fragmenter (endnu ikke behandlede):

Albrechtsen, Esben: *Middelalderlige Håndskriftfragmenter: Aftagne fragmenter, Omslag om lensregnskaber*. (Kbh.1976). Heri er fremlagt godt 5.000 fragmenter. Kun grovsorteret. Mange kan henføres til kirkeligt / religiøst miljø.

Fortsat i: Rigsarkivet - *Folioregistratur 221. Aftagne pergaments- og andre fragmenter, Fortsættelse af Esben Albrechtsens registratur 1976, s. 11-29.*

Raasted, Jørgen: *Catalogus fragmentorum e codicibus et chartis Medii Aevi, quae in archivis, bibliothecis, musaeis Danicis asservantur.*

Raasted har tidligere registreret ca. 1200 fragmenter tilhørende godt 600 håndskrifter. Findes i en registratur i RA og KU Inst. for græsk og latinsk Middelalderfilologi.

Diderichsen, Paul: *Fragmenter af gammeldanske Haandskrifter*. København 1931-1937. Heri fragmenter af bl.a. legender.

Liste 2: Inkunabler i danske klostre

Hovedkilder:

Katalog over Det kongelige Biblioteks inkunabler ved Victor Madsen. 3 Bd. (Kbh.1931-1963).

Mht. klostre se indledning p. XVff

V. Rosenkilde and C. J. Ballhausen: *Thesaurus Librorum Danicorum 15th and 16th Century*. (Kbh. 1987).

Navn	Hd.skr.nr.	Genre	Kloster (Proveniens)	Orden	Datering	Udgivelser / Over- sættelser	Kilde /Litt.
Baptista de Salis: Summa casuum conscientiae.	KB, Thott VII 513		Esrom. Notits: frater Andreas Esromae har udlånt den til Helmoldus Petri indtil den kræves tilbage.	O.Cist.		Venezia: Paganinus de Paganinis, 21. December 1499.	Madsen no.532 Madsen p. XV
Den danske Rimkrø- nike.	KB. UB E 2175 8° Bevaret i to ma- nuskriftfrag- menter og en plattysk over- sættelse	Historie- skrivning	Sorø. (forfattet af Sorø munk)	O.Cist.	Forfattet omkring 1477.	Trykt af Gotfred af Ghemen i Kbh. 1495. Toldberg. Rimkrønike.	Petersen (a) Nr. 81 Petersen (b) p. 189-192 Dahlerup p. 98-112 McGuire 1982 , p. 34- 35
Gregors prædikener over Ezekiel.	KB, Thott VII 91		Helligåndsklostret i Randers. Bærer notits om, at Prior Jens Mathiesen har rubriceret bogen og endt sit arbejde tirsdag d. 12. Jan. 1501 klokken ca. 12.	O.S.Sp.		Basel 1496, 10.-17. August	Madsen no.1779 Madsen p. XV
To Sammenbundne værker af Aristote- les: Aristoteles: Copulata veteris artis Aristotelis, cum textu. Copulata novae logicae Aristotelis.	KB ink.		Aalborg eller Randers. Indkøbt 1508 af den senere Prior Laurids Nielsen. ”Liber domus sancti spiritus Alburgensis emptus per fratrem Laurentium Nicolai eiusdem ordinis expresse professorem 1508.” – Aalborg Kathedralskole.	O.S.Sp.		1) Köln 1500? 2) Köln 1499	Madsen no.315 + 319 Madsen p. XV

Navn	Hd.skr.nr.	Genre	Kloster (Proveniensen)	Orden	Datering	Udgivelser / Oversættelser	Kilde /Litt.
Dauids Psaltere paa danske wdsat aff B. Francisco Wormordo. - med oversættelse af Athanasius ved Paulus Helie	138 blade 4°			OCarm		Rostock 1528.	Rosenkilde no.33, p. 31. Bruun I, p. 351-358. Helie, vol.3, p. 39-55. LN no.52
Desiderius Erasmus: Een Christelig oc nyttelig bog om kongers, Fursters, riigis landtz oc stæders deres regementte. Oversat af Poul Helgesen. (Erasmus: Institutio Principis Christiani)	114 blade 8°	Fyrstespejl		OCarm		Roskilde 1534.	Rosenkilde no.57, p. 48. Bruun II, p. 94-97. Helie, vol.1. LN no.63
Desiderius Erasmus: Een kortt vnderwiisning til een Christelig foreening. Oversat af Poul Helgesen. (Sidste del af Erasmus: De sarcienda concordia deque sedandis opinionum-dissidiis)	34 blade 8°			OCarm		Roskilde 1534.	Rosenkilde no.58, p. 48. Bruun II, p. 97-100. Helie, vol.5. LN. No.64
Een kortt underwiisning paa then hellige Messe Skrevet af Paulus Helie rettet til borgmester og byråd i København 1530	Kun to blade bevaret, brugt i bogbind	Teologisk skrift.		OCarm		1530	Rosenkilde no.46 p. 41 LN (84)

Navn	Hd.skr.nr.	Genre	Kloster (Proveniens)	Orden	Datering	Udgivelser / Over- sættelser	Kilde /Litt.
Nicolaus Herborn: Menige Danmarkis Rigis Biscoppers ... geenswar. Oversat af Poul Hel- gesen.	142 blade 4°	Teolo- gisk de- bat-skrift		OCarm		Aarhus 1533.	Rosenkilde no.55, p. 46-47. Bruun II, p. 56, 70-72. Helie, vol.4. LN no.72
Paulus Helie: En kortt oc Christelig vnderwiisning paa thet hemmelige støcke ij messen som kaldis Canon.	56 blade 4°	Teologis k skrift		OCarm		Aarhus 1531.	Rosenkilde no.45, p. 41. Bruun II, p. 40-42. Helie, vol.4. LN no.83
Paulus Helie: Huore krancke mijslige, saare arme oc fattige menniskir schule tracteris oc besorgis.	24 blade 4°	Debat- skrift om social- væsen		OCarm		Kbh. 1528.	Rosenkilde no.36, p. 33-34. Bruun I, p. 326-364. Helie, vol.3. LN no.82
Paulus Helie: Nogle Christelige Suar till the sporsmaall som Koning Gøstaff till Swerigis Rijge lodt wdgaa.	88 blade 4°	Debat- skrift		OCarm		Kbh. 1528.	Rosenkilde no.35, p. 34. Bruun I, p. 345-348. Helie, vol.2. LN no.80
Paulus Helie: Till thet ketterlige wcristelige och wbe- sindige breff som then wbeskemmen- de ketter Hans Mickels aff Malmo lod wdgaa	54 blade 4°			OCarm		Rostock 1527.	Rosenkilde no.32, p. 30-31. Bruun I, p. 343-345. Helie, vol.2. LN no.81

Navn	Hd.skr.nr.	Genre	Kloster (Proveniens)	Orden	Datering	Udgivelser / Over- sættelser	Kilde /Litt.
Ioannis Trithemii: De ortv ac progressv ac viris illvstribvs Ordinis virginis Ma- riæ de Monte Car- melo.	Tabt.	Samling registre- ringer af 75 lærde karmeli- termunke	Sæby. ”Der kan ikke være tvivl om, at klostret selv har haft et eksemplar af bogen, og dens eksistens har påvirket udformningen af deres kirkeudsmykning mht. tekstbån- dene for munkene”. (Rübner-Jørgensen p. 15-17)	OCarm	1492. I brug 1513-1523, hvor kalk- malerierne blev til.	Ioannis Trithemii: De ortv ac progressv ac viris illvstribvs Ordinis virginis Mariæ de Monte Carmelo. Coloniae 1643.	Rübner Jørgensen
Missale secundum vsum Romane ecclesie. Siue ordinis fratrum minorum diui francisi. Precipue prouintie Dacie.	Uppsala. Kun et brud- stykke er beva- ret.	Missale	?	OFM	1504?	Trykt i Lybek: Ste- phen Arndes.	Rosenkilde no. 5, p. 13 Klemming 1853
Johannes Duns Scotus: Super secundo libro sententiarum.	Walckendorfs Kollegium. UB1 1930. KB ink.		Helsingør. Franciskanerklostret S. Anna.	OFM		Venezia 1481.	Madsen no.1457
Fundamentum in grammatica.	KB ink.		Næstved. ”Iste liber pertinent fraternitati Sancti Pe- tri de Nestuith.”	OFM		Kbh.: Gotfred af Ghemmen, 1493.	Madsen no.1641
Corona beatae Mariae virginis.	KB ink.		Ribe. Kanniken Henrik Christensen har testa- menteret et eksemplar til minoriter- klostret. “Liber conventus Ripensis minorum de legato magistri Henrici Christierni quondam Canonici Ripensis pro cuius anima ut Saluetur pie Deus oretur.”	OFM		Strassburg 1493.	Madsen no.1279 Madsen p. XV
Rudimentum novi- tiorum.	KB ink.		Gaunø. (Lang indskrift med forskellige ejere)	OP		Lübeck 1475.	Madsen no.3553
Gregorius I: Homi- liae super Evangelis. Origenes: Homiliae.	KB, Thott VII 339		Helsingborg. ”Memoriale fratris Francisci Kanuti pro conuentu Helsingburgensi 1516.”	OP		Köln 1475.	Madsen no.1781

Navn	Hd.skr.nr.	Genre	Kloster (Proveniens)	Orden	Datering	Udgivelser / Over- sættelser	Kilde /Litt.
Augustinus, Aurelius: De trinitate.	Indbundet med KB ink. Thott VII 296		Æbelholt Kloster. "Istum librum contulit monasterio monasterio Ebbelholt nobilis vir dominus Petrus Rebergh, cantor ecclesiae Roskildensis in memoriam sui .."	OSA		[Basel] : 1489.	Madsen no.428
To bøger skænket af kantor i Roskilde Peder Reberg. - Alphonsus de Spina: Fortalitum fidei.	KB, Thott VII 1290		Æbelholt Kloster. "Istum librum contulit monasterio Æbbelholt Nobilis vir Dominus Petrus Reberg Cantor ecclesie Roskildensis in memoriam sui orate deum pro eo."	OSA		Nürnberg 25. februar 1494.	Madsen no.156 Madsen p. XV
Herben, Matthaeus: De constructione substantivorum, adjectivorum etc..	KB ink. no. 1025 Sammenbundet med ink. no. 3474		Næstved (Skovkloster). (Lang indskrift).	OSB		[Köln før 1494].	Madsen no.1925
Petrus Hispanus: Summulae.	KB, Thott VII 1391		Næstved (Skovkloster). "Mihi fratri Tidikino Johannis pertinet ordinis sancti Benedicti."	OSB		Deventer 16. Januar 1495.	Madsen no.3166
Regulae grammiticales antiquorum.	KB ink. Sammenbundet med: Madsen: no. 1925. Bind fra 1700-tallet		Næstved (Skovkloster)?	OSB		Köln u.a.	Madsen no.3474

Liste 3: Bøger fra Næstved S. Petri kloster (Skovkloster), OSB

Hovedkilder:

Hans Jørgen Helms: *Næstved St. Peders Kloster (Skovkloster)*. (Næstved 1940). Spec. p. 21-98; 310-322

Herlufsholm Stiftelse Arkiv: Registratur. Landsarkivet for Sjælland m.m. 1979.

Navn	Hd.skr.nr.	Genre	Datering	Funktion	Udgivelser / Oversættelser	Kilde /Litt.
Gavebogen. Liber Donationum Monasterii beati Petri Nestvediensis et Skovkloster.	Herlufsholm Arkiv	Gavebog / Regestaværk over klostrets adkomst-dokumenter. En udførlig arkivregistratur udarbejdet 1528 af den pavelige notar Peder Jakobsen Skjold på abbed Rasmus Daws foranledning. Brevudtogene er ordnet topografisk efter de lokaliteter, hvor klostret ejede gods.	1528		SRD IV, p. 335-406	Helms p. 662. Jexlev, 1973-1977, Bd.1, p. 389
Kalendarium. Ældre Næstved-Årbog (Næstved-kalendariet, Annales Nestvedien- ses vet.).	KB, E don. var. 52 2° Pergament. III..	Nekrologieoptegnelser. Velgørerfortegnelse. Ældre Næstvedårbog.	Første halvdel af 1200-tallet fortsat ind i 1400-tallet.		SRD IV p. 285-322. Kroman 1980, Nr. 7	Jexlev, 1973-1977, Bd.1, p. 389. E. Petersen, No. 49. L. Nielsen p. 67
Yngre Næstved- Årbog.	Tabt ved Kbhs brand i 1728 – kendes via afskrifter.	Historisk årbog.	Stopper i året 1300. En enkelt senere notits fra 1505.		SRD I, p. 368-72. AD p. 71-128. J. Olrik. E. Jørgensen 1927.	Helms p. 321
Dødebog for S. Peders Kloster (Skovkloster) / Obituarium Nestve- diense.	KB, Add. 56 a, 8° Pergament og papir.	Samlingshåndskrift. 3 lister over afdøde personer.	Ført 1488- ca. 1526.		SRD IV, p. 323-335	E. Petersen, No. 49 L. Nielsen p. 85 Jexlev, 1973-1977, Bd.1, p. 389 Helms p. 663

Navn	Hd.skr.nr.	Genre	Datering	Funktion	Udgivelser / Oversættelser	Kilde /Litt.
Broderlisten i: Calendarium Nestvediense.	Blad 44-44' af Calendarium Nestvediense		Ført ca. 1200-1344.		SRD IV, p. 320-22	Helms p. 661
Liber Reddituum Monasterii Sancti Benedicti de Nestveth per me fratrem Jacobum Abbatem loci exactorum annis 1467-1481. Abbed Jeips originale Regnskab over Skovklosters godsindtægter og folkeløn. 1467-81.	Herlufsholm Arkiv Gl. sign. X nr. 17 Mikrofilm i RA – D.M. 321. På papir.	Regnskaber.	1467-1481.		M. Dahlerup	Helms p. 662 Jexlev, 1973-1977, Bd.1, p. 389
Calendarium Nestvediense. Hovedstykket, det egentlige Calendarium eller Nekrologium.	p. 12'-42'				SRD IV, p. 298-319	Helms p. 663
Velgørerlisten. Fortegnelse i Calendarium Nestvediense p. 8-11 over Skovklosters velgørere, ført ca. 1400-1461.			Ca. 1400-1461.		SRD IV, p. 289-97	Helms p. 663
Valdemars og Eriks sjællandske love og sjællandske Kirkelov. "Denne bog gav jeg min kære Søster Karen Banner Anno Domini 1555" – må være skrevet af Ove Bille.	KB, Gl kgl. Saml. 3130 Kvart, 343 blade. Læderbind mes-sing-beslag og spænder	Lovbog.	Slutningen af 1400-tallet. Udført 1497 af eller på foranledning af Abbed Oluf. Bearbejdelse af flere ældre håndskrifter. Samme hånd som Stockholm C 64.			Helms p. 320. Kroman 1934.

Navn	Hd.skr.nr.	Genre	Datering	Funktion	Udgivelser / Oversættelser	Kilde /Litt.
De sjællandske love. Efter reformationen i Næstved Bys besiddelse. 1649 skænket til Jørgen Seefeld. Korfitz Ulfeldt overførte den til Malmø. Karl Gustav bragte den til Stockholm.	Stockholm St. C 64 13 x 18 ½ 4° Ordret afskrift af St. C 63.	Lovbog.	Samme hånd som KB, Gl. kgl. Saml. 3130			Helms p. 320-321. Kroman 1934.
Remigius seu Dominus que Pars.	(Remigius, Donatus, Fundamentum, og Regule oprindelig indbundet sammen)	Lærebog.	Se Helms s. 314 mht. indbindingsnotitser	Latinsk form-lære + syntaks.	Trykt i Slesvig af Stephan Arndes, 1486. Kwart, 27 blade.	Helms p. 310; 314. Rosenkilde no.152, p. 121. Bruun I, p. 34-38. Pinborg. LN no. 229
Donatus. Donati de partibus ars minor.	(Remigius, Donatus, Fundamentum, og Regule oprindelig indbundet sammen)	Lærebog.	Se Helms p. 314 mht. indbindingsnotitser.	Begynderbog i grammatik.	Trykt 1493 ? Af Gotfred af Ghemen, København. Kwart, 16 blade.	Helms p. 310-311; 314. Rosenkilde no. 153, p. 121f. Bruun I, p. 44-46 Pinborg p. E217-E271. LN no. 60.
Fundamentum in grammatica deserviens scolasticis pro levissima informatione scolarium utilissimum atque rarum.	KB, Ink.1641 (Remigius, Donatus, Fundamentum, og Regule oprindelig indbundet sammen)	Lærebog. ”Meget nyttig og fortræffeligt Grundlag til Brug for Lærere ved Undervisning af Elever paa begyndertrinnet.”	Se Helms p. 314 mht. indbindingsnotitser.	Lærebog i latin	u.å. Trykt af Gotfred af Ghemen. Kwart, 38 blade, 3 illustrationer. Håndskrevet ejermærke.	Helms p. 311-316. Rosenkilde no. 154, p. 122f. Bruun I, p. 47-54. Pinborg p. E217-E271. LN 70.
Regule emendate correcteque Hafnye de figuratis constructionibusque grammaticis ex diversis passibus sacre scripture ac poetarum feliciter incipient.	KB, Ink. 3474 Remigius, Donatus, Fundamentum, og Regule oprindelig indbundet sammen	Lærebog ”Udvidede og forbedrede Regler angaaende Formlære og Syntaks paa Grundlag af udvalgte Stykker af den helige Skrift og af Digterne, udgivet i København.”	Se Helms s. 314 mht. indbindingsnotitser.	Udgør i forening med Donatus og Fundamentum en fuldstændig grammatik.	Trykt i København 1493 af Gotfred af Ghemen. Kwart, 48 blade. Har haft illustration af Anna selvredie.	Helms p.312-314. Rosenkilde no. 155. p. 122f. Bruun I, p. 47-54. LN 228.

Navn	Hd.skr.nr.	Genre	Datering	Funktion	Udgivelser / Oversættelser	Kilde /Litt.
Matthæus Herben: De constructione substantivorum, adjectivorum, pronominum, verborum etc..	KB ink. No. 1025. Sammenbundet med ink. No. 3474.	Lærebog.		Latinsk grammatik.	Trykt i Köln af Heinrich Quentell før 1494.	Helms p. 314; 316. Madsen no. 1925
Petri Hispani summule bene emendate et magno cum labore correcte. Impresse Dauentrie per me Jacobum de Breda. 1494 die 16 januarii. 1494???	KB, Thott VII 1391	Lærebog. "Petrus Hispanus' Regler i forbedret og med stor møjje korrigeret Udgave. Trykt i Deventer af mig, Jakob af Breda, den 16. Januar 1495".	Indeholder en indskrift: "Mihi fratri Tidikino Johannis pertinet ordinis sacti benedicti"	Lærebog i Logik og Dialektik.	Trykt i Deventer af mig, Jakob af Breda, den 16. Januar 1495	Helms p. 314; 316. Madsen no. 3166.
Rudimentum Noviciorum.	KB, Ink.3553	Verdenskrønike. (Ledetråd for begyndere).	Skænket til klosteret 1482 af Hans Tidikesen. Før 1559 forladt Skovkloster.		Trykt hos L.B. de Schass 1475 i Lübeck. (Lucas Brandis). Folio - 473 blade.	Helms p. 317-318.

Helms stiller spørgsmålet (p.320), om de bøger, som Ove Bille i 1546 skænker til Aarhus Domkirke, stammer fra Skovkloster (Augustin, Hieronymus, Chrysostomus, Ambrosius, Hilarius og Tertullian).

Liste 4: Boglisten fra Øm Kloster, 1554, O.Cist.

Klostrets bøger er fordelt på tre samlinger: Abbedens bøger, munkenes bøger og endelig de bøger, der var klostrets ejendom som sådan. I alt omfatter denne liste ca. 350 titler.

Listen er opregnet og behandlet i:

Suhm (1792), McGuire (1976), A. Madsen (2003), Gregersen (2003).

Nedenstående liste er taget fra Gregersen, p.225-229.

Folio 5, V højre

Catalogus librorum domini Petri Abbatis Senioris (note a)

Textus biblicorum in magna forma
Textus biblicorum danicus
Cronica mundi
Qvatuor partes glossæ ordinariæ
Ludolfus de vita christi
Decem Volumina operum *Augustine* cum
 indice
Petrus Longobardus in omnes epistolas
Decretum *Gratiani*
Decretale
Sextus Clementini et extravagantes
Iterum Sextus Clementini et extra vagantes
Codex Juris civilis
Omnia opera diui *Hieronimi* in novem tomis
 cum indice
Concordantiæ Bibliorum majores
Opera *Tertuliani*
Trimus, secundus, tertius, qvartus tomus
 Origenis
Opera diui *Chrisosthomi*
Opera diui *Cypriani*
Opera *Fulgentii*
Rabanus super *Jeremiam*
Homiliæ prestantissimorum patrum
Opera diui *Bernardi*
Opera *Pellicani* in qvinque voluminibus
Textus Sententiarum
Museulus in matheum
Meyer in Apocalypsin

Bolingerus super matheum et super omnes
 epistolas
Bucerus super qvatuor evangelia
Tomus primus, secundus et tertius operum
 Lutheri
Postilla major (*lakune*)
Postilla (*lakune*)

Folio 5, R venstre

Brentius in Exodum Leviticum
Idem in Job et Amos
In Esaiam
Brentius in totum evangelium lucæ et
 Johannis
Ejusdem in acta
Christophorus hoffman de poenitentia
Annotationes *Brunphelsii* super evangelia
Annotationes *Erasmi* in novum testamentum
Paraphrases ejusdem in duobus voluminibus
Jacobus faber super qvatuor evangelia
Josephus
Catalogus Sanctorum
Saxo Grammaticus
Postilla *Culmanni*
Itinerarium Hyerosolimitanum
Johannis de Turrecremata super Psalmos
Martinus in tria capita mathei
Oecolampadius in Esaiam
Idem in Danielelem
Annotationes *Viti Theodori* in novum
 testamentum
Confessio Augustana cum apologia *Philippi*

Cronica *Martini* et acta conuentus
 Ratisbonensis in uno volumine
 Aliqvot scripta *martini*
 Scholastica historia *petri manducatoris*
 Postilla *Phillipi*
 Philippus in Danielelem
Brentius in Ruth et Judicum
 Loci communes *Urbani Regii*
 Ejsidem consolatio in capite ad Romanos 4
 Summarium *Lutheri* in psalmos
 Catecehismus *urbani Regii*
Martinus de fervo arbitrio et de missa priuata
 Precipui loci scripturæ ex diuo Augustino
 Index utriusq testamenti
 Vitæ patrum per *Jorgium majorem*
 Tropi scripturæ (note b)

Folio 6, V højre

Conciliationes patrum
 Pandectæ scripturæ
 Loci theologici Augustini et Chrisosthomi
Theophilactus in quatuor euangelia
Meyer ad Corinthios
 Colloquia *Erasmi*
Theophilactus in epistolas Pauli
 Novum Testamentum danice
 Catechismus *Brentii*
Brentius in Ecclesiastica
 Prostilla *Brentii*
 Precationes *martini*
 Precationes *Erasmi*
 Psalterium *pratensis*
Leonardus de modo instruendi egrotos
Pomeranus in duos libros Regum
 Interim
 Phisica *philippi*
Rupertus in Jonam et micheam
 Paraclesis *Erasmi*
 Psalterium *Jorgii majoris*
 Fons vitæ
 Institutiones *Justiniani*
 Conciones funebres
 Sermones *Leonis*
 Disputationes *Culmanni*
 Loci capitum euangelii omnium
 euangelistarum

Brentius in Josuæ
Lutherus in psalmos graduum
 Precationes biblicæ sanctorum patrum
 Homilæ *Brentii* de poenitentia
 Postilla *Coruini*
Brentius ad philemonem
Brentius ad philipenses
 Homiliæ *Brentii* contra Turcas
 novum Testamentum *Erasmi*
 Scolia *martini* in Esaiam
Martinus in Danielelem
Lutherus in Ecclesiasticum
Johannes Riuii de (*lakune*) pastorali (note c)

Folio 6, R venstre

Epithome trium terræ partium *Joachimi*
Vadiani
 Loci communes *philippi*
 Postillæ *Spangebergii* tres partes
Erasmus Sarcerius super qvatuor euangelia
 Qvatuor libri
Martinus ad Gallatas
 Examen Theologicum

**Sequentes libri in pargameno scripti
 hactenus a domino Seniore asservati et
 adhuc in custodia illius existentes ad
 communem loci bibliothecam pertinent**

Ambrosius super lucam
Hendricus monachus in deuteronomium
 Primus liber moralium *Gregorii* et deinde
 novem reliqvi in Job
 Opuscula beati *Gregorii*
 Homiliæ *Gregorii* in Ezechielem
 Homiliæ *Gregorii* in euangelia dominicalia
 Liber 23 moralium *Gregorii* in Job
 In Leviticum *Radolphi* expositio
 Vetus expositio in qvinqve libros moisi
 incerto authore
 Tertia pars moralium beati *Gregorii* in Job
 Brevis expositio in libros *Tobiæ*, *Hester*, *Job*,
 incerto authore

Rabanus super Genesim
Harueus in Esaiam
Harueus in Eechielem
Harueus super ecclesiasten
Robertus de victoria verbi Dei
Dialogi *peregrini* presbiteri
Liber epistolarum *barnardi*
Seeunda pars *paterii*

**Libri communes in communi bibliotheca
custoditi**

Folio 7, V højre

Scripta patrum super exodum
Textus Efanix cum trenis *Heremix*
Duodicem Prophetæ
Liber trenorum cum apocalypsi
Infra textus Esaiæ Prophetæ
Infra *naum abacuc sophonias*
Hageus, malachias, Zaharias prophetæ
Infra super cantica canticorum
Historia actuum apostolorum
Prima pars *Bernardi* super cantica canticorum
Sermo 41 beati *Bernardi* super cantica
canticorum
Liber *Bernardi* de consideratione
Infra *Bernardus* de gradibus humilitatis et
homilia ejusdem super Missus est Gabriel
etc.
Sermones *Bernardi*
Liber epistolaris beati *Bernardi*
Qvadragesimale *Bernardini*
Vita sancti *Bernardi*
Textus psalmodum cum declaratione
Declaratio psalmodum
Smaragdus et interpretationes nominum
hebraicorum *Hieronimi*
Hieronimus de nominibus *pedarum*, de cursu
mundi
Hieronimus in Oseam
Flores Psalmodum
Tractatus *Augustini* de Psalmo 101
Augustinus de Psalmo 135
Sermo *Augustini* qvi incipit: cum tremore et
timore

Augustinus de psalmo 74
Expositio in evangelium *Johannis* divi
Augustini
Homilia *Augustini*
Augustinus in psalmodum aliquot
Infra *Beda* super Lucam
Homilia aliquot *Beda*
Decretorum (*lakune, men Suhm så ordet
sextus*)

Folio 7, R venstre

Liber decretalium
Decretum *Gratiani*
Sextus liber Decretalium
Liber sextus decretalium
Exameron *Ambrosii* super opus sex dierum
Ambrosius de officiis
Cyprianus ad Donatum
Origenes super Leviticum
Evangelium *Marci*
Expositio evangelii *Marci*
Apocalypsis *Johannis*
Liber historiarum multarum
Variæ expositiones
Jus Imperiale
Iura obscura : casus Iuris
Sermones *Gabrielis*
Sermones *Gabrielis*
Sermones *Gabrielis* de tempore
Textus psalmodum
Breviarium
Breviarium manu scriptum
Breviarium
Breviarium
Breviarium
Laudes beatæ *Mariæ* virgines
Ecce virgo concipiet, et variæ qvæstiones
scripturarum
Opus insigne de laudibus *Mariæ* virginis
Digestum vetus
Digestum novum
Liber *Barlaam*
Expositio orationis dominicæ in papiro manu
scripta
Speculum naturale *Vincentii*
Speculum morale *Vincentii*

Gregorius in pastoralibus
Vita Gregorii Papæ, Mariæ Magdalenæ,
Marthæ et Lazari
Ultima pars moralium divi *Gregorii*
Gregorius de resurrectione
Expositio sequentiarum
Liber epistolarum incerto autore
Remigius super Donatum (note d)

Folio 8, V højre

Textus Sententiarum
Variæ exhortationes
Liber de variis temporibus, officiis et
ceremoniis in ecclesia
Dictionarium parvum carmine manu scriptum
Interpretatio nominum hebraicorum manu
scripta
Interpretatio vocabulorum
Interpretatio obscurorum vocabulorum
scripturæ
Expositio diversorum vocabulorum scripturæ
Summa de casibus conscientie
Sermo de super ædificantibus ligna, foenum,
stipula
De statu hominis post lapsum
Sermo de adventu domini
Rationale divinorum
Aurora in librum geneos
Guilbertus in Genesin
Rationale divinorum
Gemma animi
De claustro materiali
Sermones dormi secure
Sermones dormi secure
Sermones dormi secure
Duo volumina vitas et passione aliquot
sanetorum continentia
Liber soliloquiorum
Tria volumina sermonum pomerii
pomerium sermonum de sanctis
Sermones thesauri novi
Sermones thesauri de sanctis
Considerationes variæ ex scripturis
Epistole pauli et aliorum apostolorum
Sermones fratris *Giberti*
Sermones qvi bigas salutis intitulantur

Passiones diuersorum martyrum
Sermones incerti
Missale
Missale: Messiale tertium
Collatio chereimonis
De contemptu mundi
Dialogus (*lakune*) *Gerhardi* de sacramento
confessionis (note e)

Folio 8, R venstre

Summa confessorum
Mariale
Liber confessionum *Hugonis*
Legendulum balich
Liber sermonum manu scriptus
Summa prædicantium
Pharetra
Liber sermonum manu scriptus
It alius
Duo volumina sermonum parati
Sermones *discipuli*
Sermones *discipuli*
Messiale cisterciensium
It aliud
adhuc aliud
adhuc aliud
adhuc aliud
Exordium ordinis cisterciensium
Johannes de villa abba
Sermones *Johannis de villa aba.* super
epistolas dominicales
Sermo *fausti (udstreget ord)* episcopi ad mo-
nachos
Aurea legenda
Lombardica historia
Sermones diversi incerti authoris
Sermones *francisci maronis*
Sermones *Hugonis*
Sermones mephret
Albertus magnus super tertium sententiarum
Albertus magnus in primuro sententiarum
Thomas in cantica canticorum
Corona beatæ Mariæ
Scholastica historia
Prosper de vita contemplativa
Summa vitiorum

Summa virtutum
Radulphus in leuiticum
Sermones incerto authore
Sermones *vilhelmi de lugduno*
Sermones incerto authore
Sermones *odonis*
Tertia pars operum *Jasonis*
Elementarium doctrinæ
Sermones *petri parisiensis*
Clementinarum liber (note f)
Vitæ patrum

Folio 8, R højre

Richardus de sancto victore
Occam super sententias
Sermones *leonardi*
Purgatorium *patricii*
Prima secundæ *Thomæ de aquine*
Prima pars ejusdem

Secunda secundæ ejusdem
Simon de cassia de vita christi
Textus bibliorum
Gesta pontificum bremensium
Sermones gvidam incerto authore
Vita sancti clementis
Catholicon
Historia Josephi
Josephus de bello Judeorum
Divi *tomæ aqvinatis* continuum in librum
euangelii secundum matheum
Liber hymnorum vel soliloqviorum prophetæ
de christo

Libri chorales
Responsoria
Legenda
Antiphonaria - Sunt quadraginta
Missalia
Psalteria

Noter:

- a: Listen er renskrevet af stud. Mag. Lars Pagh efter Suhm, (1794).
- b: Denne linie er i dag væk, men Suhm læste Tropi scripturæ.
- c: Denne linie er i dag næsten væk, men Suhm læste Johannes Riuii de (Iakone) pastorali.
- d: Denne linie er i dag væk, men Suhm læste Remigius super Donatum.
- e: Denne linie er i dag næsten væk, men Suhm læste Gerhardi de sacramento confessionis.
- f: Denne linie er fragmentarisk bevaret, mens den næste linie er helt væk. Suhm har Clementinarum liber og i sidens sidste linie Vitæ patrum.

Liste 5: Boglisten fra Flensburg (Lütke Namens)

Hovedkilde: Gerhard Kraack: *Die St.-Nikolai-Bibliothek zu Flensburg. Eine Büchersammlung aus dem Jahrhundert der Reformation.* (Flensburg 1984.).

Sorteret efter (1) Orden – (2) Kloster

Navn	Katalog-nummer	Kloster (Proveniensi)	Orden	Udgivet	Kraack
Tartaretus, Petrus: Commentarii in Isagogas Porphyrii et libros logicorum Aristotelis etc.	B 402 (1 an: B 401)	Må knytte sig til B 401 og dermed stamme fra Lütke Namens bibliotek.		Venedig 2. Aug. 1515. 4°	p. 240
Tartaretus, Petrus: Commentarii in libros philosophie naturalis et metaphysice Aristotelis etc.	B 403 (2 an: B 401)	Må knytte sig til B 401 og dermed stamme fra Lütke Namens bibliotek.		Venedig 22. Aug. 1515. 4°	p. 240
Tartaretus, Petrus: In Aristotelis sex ethicos libros questiones.	B 404 (3 an: B 401)	Må knytte sig til B 401 og dermed stamme fra Lütke Namens bibliotek.		Venedig 1515(?). 4°	p. 240
Theophylactus: In quatuor Evangelia enarrationes, denuo recognitae, Joanne Oecolampadio interprete.	B 406	Prov.: aus Bibl. von Lütke Namens Auf Titelblatt: Fr. Naaman 58.		Basel März 1525. 2°	p. 240
Ludolphus de Saxonia: Vita Christi	B 265	Ahrensök. Kloster Ahrensök. På s. 1: Liber carthusiensis in arnsboken prope lubeck. Nunc pro bibliotheca Naamen Johannis Flensburgi emptus 28 ß ab Laurentio Boenß (?).	O.Cart.	Nürnberg 24. Juli 1483. 2°	p. 218
Biblia: Novum Testamentum (Vulgata). NB rækkefølgen af de bibelske skrifter.	Cod. MS 2 Pergament Sammenbundet med B 230 4°	Ryd kloster Aus Bibl. von Lütke Namens (angebundener Hieronymus-Band 1562 gekauft), vorher im besitz des Rudeklosters (hs. Zusätze auf Bl. 145f). Fra slutningen af 1200-tallet.	O.Cist.	p. 102 (Abb. 58): billede af bl. 145	p. 101-104; 166-167; 256-257 E. Jørgensen 1912b p. 45-46. E. Jørgensen 1915 p. 339
Biblia cum postillis Nicolai de Lyra etc., Pars II.	V 14	Ryd . Ryd kloster. (ex donatione Ruris Regii).	O.Cist.	Basel 15. Mai 1502. 2°	p. 248
Biblia cum postillis Nicolai de Lyra etc., Pars IV.	V 15	Ryd . Ryd kloster. (ex donatione Ruris Regii).	O.Cist.	Basel 15. Mai 1502. 2°	p. 248
Biblia cum postillis Nicolai de Lyra etc., Pars III: Tertia pars huius operis etc.	B 62	Ryd. Rudeklosters. På titelbladet: Liber Monasterii Ruris Regii.	O.Cist.	Basel 15. Mai 1502 2°	p. 185

Navn	Katalognummer	Kloster (Proveniensi)	Orden	Udgivet	Kraack
Biblia cum postillis Nicolai de Lyra, etc., Pars V: Quinta pars huius operis etc.	B 64	Ryd. Rudeklosters. På titelbladet: Liber Monasterii Ruris Regii.	O.Cist.	Basel 15. Mai 1502 2°	p. 185
Hilarius: Lucubrationes per Erasmus Roterodamum emendatas ornavimus. 2 partes.	B 231	Horsens. Franciskanerklostret i Horsens Auf Einbandinnenseite: Iste liber pro conventu Vibergensi et nunc per reverendum patrem fratrem Johannes Brun ministrum provincialem deputatus et conventui Horsensi anno domini 1529. Librum istum mutuo dedit frater Ludowicus alias Ludolphus Naaman Dominica Vocem Iocunditatis anno 1559 Benedicto ab Alevelth tho Geltinck.	OFM	Basel Febr. 1523 2°	p. 212-213
Biblia cum postillis Nicolai de Lyra etc., ed. Conrad Leontorius, Pars V: Quinta pars huius operis etc.	B 68	Horsens. Franciskanerklostret i Horsens. Auf Einbandinnenseite: pro conventu Horsensi.	OFM	Basel 24. Okt. 1508 2°	p. 186
Biblia cum postillis Nicolai de Lyra etc., ed. Conrad Leontorius, Pars VI: Sexta pars Bibliae cum glossa ordinaria et expositione Lyrae etc.	B 70	Horsens. Franciskanerklostret i Horsens. Auf Einbandinnenseite: Pro conventu Horsensi	OFM	Basel 24. Okt. 1508 2°	p. 186-187
Theophylactus: In quatuor Evangelia enarrationes, diligenter recognitae, Joanne Oecolampadio interprete.	B 407 Angb.: B 409	Prov.: aus Bibl. von Lütke Namens Auf Titelblatt: Hic liber resignatus est per me fratrem Severinum Nicolai ad manus reverendi Patris Ministri provincialis, nempe fratris Andree Bartoldi Anno domini sesquimillesimo tricesimo primo. Pleraque transscripta sunt marginalibus huius libri per me f. S.N. 1533.	OFM	Köln März 1528. 2°	p. 240
Titelmann, Franz: Elucidatio in omnes Epistolas Apostolicas.	B 413	Prov.: aus Bibl. von Lütke Namens. Auf Vorsatzblatt: Iste liber est pro usu fratris Mauricii de serpente alias Worm Minorite. Frater Ericus Mathiae ordinis minorum regularis observantiae habet usum huius libelli.	OFM	Antwerpen 1528. 8°	p. 241
Tartaretus, Petrus: Expositio Magistri Petri Tartareti in summulas Petri Hispani una cum passibus Scoti etc. Additus est tractatus insolubilium eiusdem et obligatorium Magistri Martini Molenfelt ex Livonia.	B 401 Angb.: 1. B 402 2. B 403 3. B 404	På titelblad: Fr. Ludolphus Naaman Dacie provincie hic utitur libro.	OFM	Venedig 8 Aug. 1515. 4°	p. 239 + Nybo Rasmussen p. 63; p. 78f (note 40-41)
(Biblia) Conradus de Halberstadt: Concordantie maiores biblie tam dictionum declinabilium atque indeclinabilium, ed. S. Brant, 2 partes	B 102	Ribe. Franciskanerklostret i Ribe. På titelbladet: Iste liber est pro usu fratrum minorum conventus Ripensis anno domini 1537.	OFM	Basel 13 März 1506 2°	p. 192

Navn	Katalog-nummer	Kloster (Proveniens)	Orden	Udgivet	Kraack
Antoninus, Arch. Florentinus Opus excellentissimum hystoriarum seu cronicarum, nunc primumper Magistrum Johannemde Gradibus emendatum, Pars prima	B 11	Ribe. Franciskanerklostret i Ribe. På titelblad: Iste liber est pro usu fratrum minorum conventus Ripensis anno domini 1537, iamque pro Bibliotheca Naaman Johannis Flensburgi (+Zeichen).	OFM	Lyon 27. März 1512 2°	p.176 + Nybo Rasmussen 1977, p. 63.
Holkot, Robert: Super Sapientiam Salomonis	B 235	Ribe. Franciskanerklostret I Ribe På titelblad: Iste librum est pro usu fratrum minorum conventus Ripensis anno domini 1537. Liber conventus minoritarum de legato magistri Henrici Cristierni canonici Ripensis, pro cuius anima, ut salvetur Deus, pie oretur.	OFM	Reutlingen 1489. 2°	p. 213
Augustinus, Aurelius Praeclarissima et inestimabilis doctrine atque utilitatis sermonum opera, ed. Jodocus Badius.	B 33	Ribe. Franciskanerklostret i Ribe. På titelbladet: Iste liber est pro usu fratrum minorum conventus Ripensis anno domini 1537.	OFM	Paris 19. Dez. 1516 2°	p.180
Petrus Lombardus: Liber sententiarum, cum quaestionibus S. Bonaventurae et tabula Johannes Beckenlaub. Pars II: Secunda pars huius operis etc.	B 346	Ribe. Franciskanerklostret I Ribe. På titelbladet: Iste liber est pro usu fratrum minorum Ripensis conventus anno domini 1537.	OFM	Nurnberg 1500 2°	p. 230
Petrus Lombardus: Liber sententiarum, cum quaestionibus S. Bonaventurae et tabula Johannes Beckenlaub. Pars III: Tercia pars huius operis etc.	B 347	Ribe. Franciskanerklostret I Ribe.	OFM	Nurnberg 1500 2°	p. 230
Petrus Lombardus: Liber sententiarum, cum quaestionibus S. Bonaventurae et tabula Johannes Beckenlaub. Pars IV: Quarta pars huius operis etc.	B 348	Ribe. Franciskanerklostret I Ribe.	OFM	Nurnberg 1500 2°	p. 230
Petrus Lombardus: Liber sententiarum, cum quaestionibus S. Bonaventurae et tabula Johannes Beckenlaub. Pars V: Tabula super libros Sententiarum cum Bonaventura	B 349	Ribe. Franciskanerklostret I Ribe.	OFM	Nurnberg: 1500 2°	p. 230
Biblia cum postillis Nicolai de Lyra etc., ed. Conrad Leontorius, Pars II: Secunda pars huius operis etc.	B 66	Ribe. Franciskanerklostret i Ribe. På titelbladet: Iste liber est pro usu fratrum minorum conventus Ripensis anno domini 1537.	OFM	Basel 24. Okt. 1508 2°	p. 186
Biblia cum postillis Nicolai de Lyra etc., ed. Conrad Leontorius, Pars III: Tertia pars huius operis etc.	B 67	Ribe. Franciskanerklostret i Ribe. På titelbladet: Iste liber est pro usu fratrum minorum conventus Ripensis	OFM	Basel 24. Okt. 1508 2°	p. 186

Navn	Katalognummer	Kloster (Proveniens)	Orden	Udgivet	Kraack
Biblia cum postillis Nicolai de Lyra etc., ed. Conrad Leontorius, Pars VI: Sexta pars Bibliae cum glossa ordinaria et expositione Lyrae etc.	B 69	Ribe. Franciskanerklostret i Ribe. På titelbladet: Liber fratris Mauricii de serpente alia Worm ad conventum Ripensem fratrum minorum deputatus anno do- mini 1540	OFM	Basel 24. Okt. 1508 2°	p. 186
Biblia cum postillis Nicolai de Lyra etc., ed. Conrad Leontorius, Pars VII: Repertorium alphabeticum etc.	B 71	Ribe. Franciskanerklostret i Ribe. På titelblad: Iste liber est pro usu fratrum minorum conventus Ripensis anno domini 1537.	OFM	Basel 24. Okt. 1508 2°	p. 187
Antoninus, Arch. Florentinus: Opus excellentissimum hystoriarum seu cronicarum, nunc primum per Magistrum Johannem de Gradibus emendatum, Pars secunda.	V5 I dag i Kongl.Bi bl. Kbh.	Ribe. Franciskanerklostret I Ribe. På titelblad: Iste liber est pro usu fratrum minorum conventus Ripensis anno domini 1537.	OFM	Lyon 27. Marz 1512. 2°	p. 247
Cyprianus, Thascius Caecilius: Operum volumen secundum ex recognitione Erasmi Roterodami	B 150	Ribe? Franciskanerklostret i Ribe. På vorsatsblad: liber johannis Jacobi de Dacia de civitate Ripensi et iam est pro usu fratris Mauricij de Serpente alias Worm. På titelbladet: pro Bibliotheca Naaman Johannis Flensburgi (+Zeichen).	OFM	Köln Jan. 1525. 8°	p. 200
Dionysius: Opera, veteris et nove translationis etiam novissime ipsius Marsilij Ficini cum commentariis Hugonis, Alberti, Thome, Ambrosii, oratoris, Linconiensis Vercellensis, Partes tres, Pars I, acc.: Pars II: Celestis Hierarchia etc., Pars III: De mystica theologia et de divinis nominibus Marsilio Ficino interprete.	B 167	Ribe? Franciskanerklostret i Ribe?	OFM	Strassburg 28 . April 1502. Strassburg 15. Juni 1502. Strassburg 25. Jan. 1503.	p. 202-203
Albertus Magnus: Prima et secunda partes Postille super Evangelium Luce	B 2	Ribe? Franciskanerklostret i Ribe.	OFM	Hagenau 7. dec. 1504 2°	p.175
(Biblia): novum Testamentum, ab Erasmo Rote- rodamo tertio recognitum	B 97	Roskilde? Auf Vorsatzblatt: Hic liber est deputa- tus usui fratris Severini Nicolai Horn- beckii per me fratrem Jacobum Got- torpium ministrum provincialem Da- nie ordinis fratrum minorum 2° anno exilii mei Zwerinii anno domini MDXXXIX. Hoc ego testor manu propria Jacobus Gottorpius. Auf Titelblatt: Ad usum fratris Seve- rini Nicholai Hornbeckii (früherer Be- sitzenname durchgestrichen – pro do- mino? Conv. F. civitatis Roskildensis?).	OFM	Zwolle Sept. 1522 8°	p. 191

Navn	Katalog-nummer	Kloster (Proveniensi)	Orden	Udgivet	Kraack
Theophylactus: In omnes Divi Pauli Epistolas enarrationes, studio recognita (Nic. Beroaldus), Christophoro Porsena interprete.	B 409 (an: B 407)	Se B 407	OFM	Köln 1529. 2°	p. 241
Dionysius: Opera, veteris et nove translationis etiam novissime ipsius Marsilij Ficini cum commentariis Hugonis, Alberti, Thome, Ambrosii, oratoris, Linconiensis Vercellensis, Partes tres, Pars I, acc.: Pars II: Celestis Hierarchia etc., Pars III: De mystica theologia et de divinis nominibus Marsilio Ficino interprete.	B 166	Slesvig. Franciskanerklostret i Slesvig. På titelbladet: pro conventu fratrum minorum in Sleswyck.	OFM	Strassburg 28. April 1502. Strassburg 15. Juni 1502. Strassburg 25. Jan. 1503.	p. 202
(Biblia) Johannes, abbas Nivicellensis: Concordantiae Bibliae et Canonum.	B 101 (Angb.: B 345)	Tønder. Franciskanerklostret i Tønder. På titelblad: Tinderenses	OFM	(Basel um 1488). 2°	p. 192
Bonaventura: Opuscula. Pars I-II	B 109 Angb.: 1. B 238 2. B 140	Tønder. Franciskanerklostret i Tønder. På s. 1: Tinderensis.	OFM	(Köln) kurz nach 28. Juni 1484 (bzw. Um 1485). 2°	p. 193
Compendium iuris canonici.	B 140 (2 an: B 109)	Tønder. Franciskanerklostret i Tønder.	OFM	Strassburg 9. Febr. 1499 2°	p. 198
Hugo de Sancto Victore: De sacramentis christianae fidei.	B 238 (1 an: B 109)	Tønder. Franciskanerklostret i Tønder.	OFM	Strassburg 30. Juli 1485. 2°	p. 214
Nicolaus de Lyra: Postillae super Biblia cum additionibus Pauli Burgensis.	B 332	Tønder. Franciskanerklostret i Tønder.	OFM	Strassburg nach 1472. 2°	p. 227
Petrus Lombardus: Liber sententiarum, cum quaestionibus S. Bonaventurae et tabula Johannes Beckenhaub. Pars I: Perlustratio Sancti Bonaventure in primum librum Sententiarum.	B 342	Tønder. Franciskanerklostret i Tønder. På titelbladet: Tinderensis liber.	OFM	Freiburg (Breisgau) (1493) 2°	p. 229
Petrus Lombardus: Liber sententiarum, cum quaestionibus S. Bonaventurae et tabula Johannes Beckenhaub. Pars II: Perlustratio Sancti Bonaventure in secundum librum Sententiarum.	B 343	Tønder. Franciskanerklostret i Tønder. På titelbladet: Tinderensis liber.	OFM	Freiburg (Breisgau) (1493) 2°	p. 229
Petrus Lombardus: Liber sententiarum, cum quaestionibus S. Bonaventurae et tabula Johannes Beckenhaub. Pars IV: Elucidatio Sancti Bonaventure in quartum librum Sententiarum.	B 344	Tønder. Franciskanerklostret i Tønder. På titelbladet: Tinderensis liber.	OFM	Freiburg (Breisgau) (1493) 2°	p. 230
Petrus Lombardus: Liber sententiarum, cum quaestionibus S. Bonaventurae et tabula Johannes Beckenhaub. Pars V: Tabula super libros Sententiarum cum Bonaventura	B 345 (an: B 101)	Tønder. Franciskanerklostret i Tønder.	OFM	Freiburg (Breisgau) (1493) 2°	p. 230

Navn	Katalog-nummer	Kloster (Proveniens)	Orden	Udgivet	Kraack
Biblia cum postillis Nicolai de Lyra etc., Pars III: Secunda pars Nicolai de Lira etc.	B 56	Tønder. Franciskanerklostret i Tønder. På titelblad: Tinderensis.	OFM	Strassburg 3. Nov. 1492 2°	p. 184
Biblia cum postillis Nicolai de Lyra etc., Pars IV: Quarta pars domini Nicolai de Lira etc.	B 57	Tønder. Franciskanerklostret i Tønder. På titelbladet: Liber Tinderensis.	OFM	Strassburg 3. Nov. 1492 2°	p. 184

Fælles litteraturliste

- Aakjær, Svend: *Kong Valdemars jordebog. Bind 3 : Registre.* (Kbh. 1945).
- AD = *Annales Danici medii ævi* / Ed. novam curavit Ellen Jørgensen. (Kbh. 1920).
- AM = *Den Arnamagnæanske Samling.*
- Andersson-Schmitt, Margarete, Håkan Hallberg, och Monica Hedlund: *Mittelalterliche Handschriften der Universitätsbibliothek Uppsala. Katalog über die C-Sammlung, Bd.1-8 i 12 vols.* (Stockholm 1988-1995).
- Bartholdy, Olga og Gérard Franceschi: *Munkeliv i Løgum Kloster.* (Tønder 1973).
- Bergsagel, John and Niels Martin Jensen: A Reconsideration of the Manuscript Copenhagen, A.M. 76, 8°. Its Significance for Danish Cultural History in the 15th Century. p. 19-33 i: *Festskrift Henrik Glahn 191 – 29. maj – 1979.* (Kbh. 1979).
- Bruun, Chr.: *Aarsberetninger og Meddelelser fra det store kongelige Bibliotek.* 1-2. (Kbh. 1870-1875)
- Brøndum-Nielsen, Johs. (udg.): *De gamle danske Dyrerim.* (Kbh. 1908).
- Brøndum-Nielsen, Johs.: *Om Rimkrønikens Sprogform og Tilblivelse.* (Kbh. 1930).
- Buus, Erik (udg.): *Consuetudines Lundenses: statutter for kannikesamfundet i Lund c. 1123.* (Kbh. 1978).
- CCD = *Corpus Codicum Danicorum Medii Aevi.* Red. af Ioannes Brøndum-Nielsen. 10 vols. (Kbh.1960-1973). Vol.2 se C. A. Christensen, Vol.4-5 se Erik Kroman
- Christensen, Bent: *Esrum Klosters brevbog* udg. i oversættelse med indledning og noter af Bent Christensen[et al.] 2 Bd. (Kbh. 2002).
- Christensen, C. A.(red.): *Liber capituli Aruensis; Liber monasterii Carae Insulae.* (Kbh. 1960) = *Corpus Codicum Danicorum Medii Aevi, Vol. 2*
- Clanchy, Michael T.: Looking back from the Invention of Printing. p.7-22 i *Daniel P. Resnick (ed.): Literacy in Historical Perspective.* (Wash. DC. 1983).
- Collijn, I.: Franciskanernes Bibliotek på Gråmunkeholmen i Stockholm. (*Nordisk tidskrift för bok- och biblioteksväsen* Vol.4, p.134-136, 1917).
- Dahlerup, Merete: *Skovklosterregnskaberne 1467-1481. Godsregnskaber fra Næstved St. Peders Kloster.* (Kbh. 1993).
- Dahlerup, Pil: *Dansk litteratur: Middelalder: 1: Religiøs litteratur ; 2: Verdslig litteratur.* (Kbh. 1998).
- DD = *Diplomatarium Danicum*, 1. rk. 1ff., København 1938ff.
- DDL = *Diplomatarium dioecesis Lundensis. Lunds arkestifts urkundsbok*, utg. Lauritz Weibull, 3-6, (Lund 1900-39).
- DhD = *Dueholms Diplomatarium. Samling af Breve 1371-1539, der i sin Tid ere opbevarede i St. Johannesklostret Dueholm paa Morsø*, udg. O. Nielsen. (Kbh. 1872).
- DM = *Danske Magazin.* I.Rk. 1ff. 1745ff..
- DRB = *Danmarks riges breve* / udg. af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab / under ledelse af Franz Blatt. (Kbh. 1938-2000).
- Ejder, Bertil: Om den medeltida danska postillan i codex GkS 1390 4o. (*Kyrkohistorisk årsskrift* 1976: p.67-92, 1977).
- Ejder, Bertil: *Svenska Medeltidspostillor.* Del.8. Utg. Av -. (Lund 1983).
- Elverskov, Anne og Jens Anker Jørgensen: *Den hellige jomfru i Esrum. En antologi om Esrum Kloster.* (Hillerød 1996).
- Erslev, Kristian: *Testamenter fra Danmarks Middelalder indtil 1450.* (Kbh. 1901).

- Esrum Klosters Brevbog*. Digital udgave: <http://www.kb.dk/elib/mss/index2.htm>
- Fundatio & privilegia Monasterii Viteschole Ordinis Cisterciensis in Cimbria Sub Episcopatu Wiburgensi. i *Dänische Bibliothec oder Sammlung von alten und neuen gelehrten Sachen aus Dänemarck*. Bd.6, p.129-184 (Leipzig 1745).
- Gad, Tue: Martyrologier i Det kongelige Bibliotek og martyrologiet fra Nysted. (*Fund og Forskning*, 1966, årg.13, p.7-28).
- Gallén, Jarl: *La province de Dacie de l'ordre des Frères Prêcheurs*. I: Histoire générale-jusqu'au grand schisme. (Helsingfors 1946).
- Gertz, M. Cl.: *Vitae sanctorum Danorum / Novam ed. criticam curavit M. Cl. Gertz*. (Kbh. 1908-1912).
- Gigas, E.: *Katalog over det store kongelige Bibliotheks Haandskrifter vedrørende Norden, særlig Danmark*. Bd. 1-3, 1-2. (Kbh. 1903).
- Gigas, E.: *Katalog over det store kongelige Bibliotheks Haandskrifter vedrørende Norden, særlig Danmark*. <http://www.kb.dk/elib/mss/gigas/index.htm> . (2002.)
- Gregersen, B., C. Selch Jensen og J. Lier Boldsen: *Øm Kloster. Kapitler af et middelalderligt cistercienserabbedis historie*. (Emborg 2003).
- Haderslevbiblen*.
Digital udgave: http://www.kb.dk/elib/mss/skatte/midal/acc_2001_100.htm
- Hastrup, N.: Three Halle Manuscripts from Loegum Abbey. (*Cahiers de l'Institut du Moyen-Âge grec et latin* Vol.63, p.294-295, 1993).
- Helie, Paulus: *Skrifter af Paulus Helie*. 7 Bd. (Kbh. 1932-1948)
- Helms, Hans Jørgen: *Næstved St. Peders Kloster (Skovkloster)*. (Næstved 1940).
- Herlufholm Stiftelse arkiv. Registratur. Landsarkivet for Sjælland m.m.* (Kbh. 1979).
- Hermann, Pernille: *Forsk. projekt*. <http://www.hum.au.dk/nordisk/norph/>
- HT = *Historisk Tidsskrift*, 1. rk. Iff., København 1840ff.
- Ingesman, Per: *Provisioner og processer. den romerske Rota og dens behandling af danske sager i middelalderen*. (Århus 2003).
- Jexlev, Thelma: *Lokalarkiver til 1559: Gejstlige arkiver, Bd.1 : Ærkestiftet og Roskilde stift, Bd.2: Odense stift, jyske stifter og Slesvig stift. Rigsarkivet*. (Kbh. 1973-1977).
- Jexlev, Thelma: *Fra dansk senmiddelalder. nogle kildestudier*. (Odense 1976).
- Jexlev, Thelma: *Roskilde Sankt Agnete klostres jordebøger og regnskaber 1508-1515*. (Kbh. 2001).
- Jørgensen, Ellen: Nogle Juleprædikener fra Middelalderen. (*KS*, 5 R IV, p.735-750, 1909).
- Jørgensen, Ellen: Djævelen i Vitskøl Kloster. (*Danske studier*, p.15-17, 1912) (a).
- Jørgensen, Ellen: Studier over danske middelalderlige Bogsamlinger (*HT*, 8.Rk, 4.Bd, p.1-67, 1912) (b).
- Jørgensen, Ellen: *Catalogus codicum latinorum medii ævi Bibliothecæ Regiæ Hafniensis, Hafniae*. (Kbh. 1926). (Online: <http://www.kb.dk/kb/dept/nbo/ha/online-databaser/>)
- Jørgensen, Ellen: *Erik Klipping og hans Sønner. Rigets Opløsning. Udvalg af Kilder til Tidsrummet 1275-1340*. (Kbh. 1927).
- Jørgensen, Ellen: Et Brudstykke af et Calendarium fra Nysted Franciskanerkloster. (*Personalthistorisk Tidsskrift*. 49 Årg., 9 Rk. 1. Bd.: p.213-215, 1928)
- Kall Rasmussen, M.N.C: Om to nylig fundne fragmenter af en codex af Saxo. (*Aarsberetninger fra Det Kongelige Geheimearchiv, indeholdende bidrag til dansk historie af utrykte kilder*, 1. Tillæg. p. 23-34, 1855).
- KB = *Det kongelige Bibliotek*, København.
- Klemming, G. E.: "Et trykt Missale for Gråbrödre-Orden i Danmark." (*KS*. 1853-56. Vol 2. s. 143-144).

- Klemming, G. E. och Bertil Ejder. *Svenska medeltids-postillor. Efter gamla handskrifter*. 8 Vols. (Stockholm 1879-1983). (D. 1-3 / efter gamla handskrifter utg. af G.E. Klemming. - D. 4-5 / efter gamla handskrifter utg. af G.E. Klemming ; fortsatta af Robert Geete. - D. 6-8 / utg. av Bertil Ejder).
- KLNM = *Kulturhistorisk leksikon for nordisk middelalder*, red. Georg Rona, John Danstrup, Allan Karker, 22 Bd. (Kbh. 1956-78).
- Knudsen, Gunnar: *Mariager Legende-Haandskrift. Gl. Kgl. Saml. 1586 4to*. (Kbh. 1917-1930).
- Kraack, Gerhard: *Die St.-Nikolai-Bibliothek zu Flensburg. Eine Büchersammlung aus dem Jahrhundert der Reformation*. Beschreibung und Katalog von Gerhard Kraack unter Mitarbeit von Nis Lorenzen. (Flensburg 1984).
- Kristensen, Anne K. G.: *Danmarks ældste annalistik. Studier over lundensisk annalskrivning i 12. og 13. årh.* (Kbh. 1969).
- Kristensen, Marius: *Harpestræng. Gamle danske Urtebøger, Stenbøger og Kogebøger*. (Kbh.1908-1920).
- Kristensen, Marius: *En klosterbog fra middelalderens slutning (AM 76, 8°)*. (Kbh. 1933).
- Kroman, Erik: *Danmarks middelalderlige annaler*. Udg. På grundlag af M. Cl. Gertz, Marcus Lorenzen, og Ellen Jørgensens udgaver. (Kbh. 1980).
- Kroman, Erik: *Et Par senmiddelalderlige Haandskrifter fra Skovkloster. (Sprog og Kultur. Tillægsbind. 3:118-125, 1934)*.
- Kroman, Erik: *Codices scriptorum rerum danicarum. Bd.I: Chronica, Bd.II: Annales*. (Kbh. 1962-1965). = *Corpus Codicum Danicorum Medii Aevi, Vol.4-5*.
- Kroon, Sigurd: *A Danish teacher's manual of the mid-fifteenth century (cod. AM 76, 8°)*. (Lund 1993).
- KS = *Kirkehistoriske Samlinger* 1.Rk, no.1ff, Kbh. 1849ff.
- Kålund, Kristian: *Katalog over Den Arnamagnæanske Haandskriftsamling*. 2 Bd. (Kbh. 1889-1894).
- Lindbæk, Johannes: *Biskop Niels Skave i Roskilde og Sorø kloster. (HT, 8 Række, 1 Bd.: p.254-283, 1907)*.
- Lindbæk, Johs.: *De danske Franciskanerklostre*. (Kbh. 1914).
- Lindhagen, Arvid: *Kalendarium för Birgittinklostret i Mariager efter Cod. Holm. K 46. (Nordisk tidskrift för bok- och biblioteksväsen, årg. 5 (1918), p. 215-227)*
- LN = Lauritz Nielsen: *Dansk Bibliografi. Med særligt hensyn til dansk Bogtrykkerkunsts Historie. 1482-1600*. 3 Bd. (Kbh. 1919-1933).
- Lorenzen, M.: *Mandevilles Rejse i gammeldansk Oversættelse tillige med en Vejleder for Pilgrimme*. (Kbh. 1882).
- Lorenzen, M.: *Gammeldanske Krøniker*. Hefte 3: Sagnkrønike i Stockholm efter Cod. Holm, K 46 4te. (Kbh. 1913).
- Madsen, A.: *Bøger, bogspænder og bogbeslag fra Øm Kloster. p.121-134 i: Gregersen, B., C. Selch Jensen og J. Lier Boldsen: Øm Kloster. Kapitler af et middelalderligt cistercienserabbedis historie*. (Emborg 2003).
- Madsen, Victor: *Et Saxoproblem. Angers-Fragmentet og Christiern Pedersen. (Supplement til Sibberns Saxobog)*. (Kbh. 1930).
- Madsen, Victor: *Katalog over Det kongelige Biblioteks Inkunabler*. 3 Bd. (Kbh. 1931-1963).
- McGuire, Brian Patrick: *Conflict and continuity at Øm abbey. A cistercian experience in medieval Denmark*. (Cph. 1976).

- McGuire, Brian Patrick: *The Cistercians in Denmark. Their attitudes, roles, and functions in medieval society.* (Kalamazoo, Mich. 1982).
- McGuire, Brian Patrick: Munkenes bøger. In: *Levende ord & Lysende billeder. Den middelalderlige bogkultur i Danmark. Essays*, p.105-110, edited by Erik. Petersen. (Kbh./Århus 1999).
- Molbech, Christian: *Den danske Riimkrønike: Efter Gotfrid af Ghemens Udgave af Aaret 1495 : trykt paa ny, med afvigende Læsemaader i sildigere Udgaver, og Ordfortolkninger / udgivet af Christian Molbech.* (Kbh. 1825).
- Nielsen, Karl Martin: *Middelalderens danske Bønnebøger*, 5 Bd. (Kbh. 1946-1982).
- Nielsen, Lauritz: *Danmarks middelalderlige Haandskrifter. En sammenfattende boghistorisk Oversigt.* (Kbh. 1937).
- Nielsen, O.: *Codex Esromensis / Esrom Klosters Brevbog* udg. ved O. Nielsen. (Kbh. 1880-81) Repr. Udg. 1973.
- Nybo Rasmussen, Jørgen: De danske franciskaneres bøger i Flensborg. (KS, 1977, p.51-80)
- Nybo Rasmussen, Jørgen: Randers Helligåndskloster og prior Jens Mathiesen. In: *Aspekter af dansk klostervæsen i middelalderen*, p. 77-98, edited by Inger-Lise Kolstrup (Århus 2000).
- Næstved-kalendariet.* Digital udgave: <http://www.kb.dk/elib/mss/index2.htm>
- Nørlund, Poul: De ældste Vidnesbyrd om Skyldtaxationen. (*HT*, 9 Rk., Bd.6 : p.54-95, 1929).
- Olrik, Hans: *Danske Helgeners Levned i oversættelse* ved -. Bd.2. Fotografisk genoptryk. (Kbh. 1968).
- Olrik, J.: *Valdemar Sejrs sønner og den store ærkebisperid.* Udvalg af kilder til Danmarks historie i aarene 1241-1274. (Kbh. 1906-1908).
- Petersen, Erik: *Levende ord & lysende billeder. den middelalderlige bogkultur i Danmark.* \katalog\ (Kbh. 1999) (a).
- Petersen, Erik: *Levende ord & lysende billeder. den middelalderlige bogkultur i Danmark.* \essays., (Kbh. 1999) (b).
- Petersen, Erik: Broder Knud fra Haderslev og en Bibel fra Frankrig. (*Magasin fra Det kongelige Bibliotek*, 15. årg., nr. 4: p.45-53, 2002)
- Petrus Riga: *Aurora. Petri Rigae Biblia versificata. A verse commentary on the Bible.* Ed. by Paul E. Beichner, Paul E., 2 Vols. (Notre Dame. 1965)
- RA = Rigsarkivet.
- Rasmussen, Poul: *Herreklostrenes jordegods i det 16. aarhundrede og dets historie.* (Kbh.:1957) (b).
- Rep = *Repertorium diplomaticum regni Danici mediævalis. Fortegnelse over Danmarks Breve fra Middelalderen med Udtog af de hidtil utrykte*, 1. rk., udg. Kr. Erslev, William Christensen og Anna Hude, 1-4, København 1894-1912; 2. rk., udg. William Christensen, 1-9, København 1928-39.
- Riising, Anne: *Danmarks middelalderlige prædiken.* (Kbh.1969).
- Rimkrønike, Den danske.* Digital udgave: <http://www.kb.dk/elib/bhs/>
- Rosenkilde, V. and C. J. Ballhausen: *Thesaurus Librorum Danicorum 15th and 16th Century.* (Kbh. 1987)
- Rübner Jørgensen, Kaare: Karmeliterne i Sæby Kirke. (KS, p.7-36, 1978).
- Rørdam, Holger: *Monumenta historiæ Danicæ / Historiske Kildeskrifter og Bearbejdelser af dansk Historie især i det 16. Aarhundrede.* (Kbh. 1873-1875).
- Saxo. *Saxos Danmarkshistorie.* Digital udgave: <http://www.kb.dk/elib/mss/index2.htm>

- SM = *Scriptores Minores Historiae Danicae Medii Aevi*. udgivet af M. Cl. Gertz, 1-2. (Kbh. 1918-1920) Reprografisk genudgivelse i 1970.
- Sorø: *Klostret, Skolen, Akademiet gennem Tiderne*. Skrevet af gamle Soranere. 2 Bd., Bd.1: Tiden før 1737, Bd.2: Tiden 1737-1912. (Kbh. 1924-1931).
- SRD = *Scriptores rerum Danicarum mcdii ævi*, 1-9, København 1772-1878.
- [Suhm]. *Samlinger til den danske Historie*. Nye Samlinger. Bd.1-4: 1792-95. (Kbh.).
- Sørensen Vedel, Anders: *Adam af Bremen: Historia Ecclesiastica Continens Religionis Propagatae Gesta*. Kbh. 1579. (KB opstilling 34:2,-241 4° - LN no. 306)
- Toldberg, Helge: *Den danske rimkrønike.. 1 : Ghementrykket 1495. med variantapparat, 2 : Danske fragmenter, 3 : Nedertysk oversættelse (Københavns-håndskriftet)*. (Kbh. 1958-1961).
- Tre latinske grammatikker: Donatus, Fundamentum, Regulæ*. Trykt af Gotfred af Ghemen i København 1493 og udgivet i Facsimile ved Københavns Universitets 500-års Jubilæum af Det Kongelige Videnskabernes Selskab. Med en efterskrift af Erik Dal og Jan Pinborg. (Kbh. 1979).
- Weeke, C.: Anmeldelse af: "Palæografisk Atlas" (Kbh.1903) (i *Arkiv for Nordisk Filologi*, Bd.21, N.R. Bd.17, 1905, s.194-197).
- Weeke, C.: *Libri memoriales capituli Lundensis*. ("*Libri datici Lundenses*"). (Kbh. 1973).
- Weibull, Lauritz: *Necrologium Lundense*. (Lund 1923).
- Æbelholtbogen*. Digital udgave: <http://www.kb.dk/elib/mss/index2.htm>.